

Entwreefhu Awifes.

59. *gada=gahjums.*

Alt. 36.

Trefchdeenâ, 3. (15.) Septemberî.

1880.

Nebaktora adrese: Pastor F. Weide, zu Neuhausen pr. Hasenpoth, Kurland. — Ekspedīcija Besthorn sāk graimatu-bohde Jelgavā.

Nahditājś: No eekshemehn. No ahrsemehn. Wissjaunalaħs simas. Schleischħanħs rc. Drupas un drupas. „Kahdai Tauteeti“. Bahrbaudi. Naudas-papien zena. Altbildes. Studienschang.

Я в сеффісеменш.

Pehterburga. Zaur Wisaugstakahm pawehlehm teek eezelti: Austrijas īeisars Franz Josefs par 12. ulanu regimētes ūchefu (preekschneku), un 10. armijas korpusa komandeeris, generalleitnants Swetshins (kas agrak bij Rīhgā) — par generaladjutantu. — Generaladjutants Trepows ir pahrbrauzis no ahrsemehm atpakaļ us Pehterburgu. — Preeksch eewainoteem zaur eksploziju 5. Februari, seemaspili, ir zaur dahwanahm fanahkuschi 88 tuhkf. 325 rubl. $61\frac{1}{2}$ kap. Komiteja, kas preeksch scho dahwanu isdali-
ſchanas eezelta, efoht nospreedusi eenemto naudu schahdā wihsē isda-
liht: Pee pirmahs ūchikras peederuscheem 15 gruhti eewainoteem, tā-
pat ari kritischo familijahm, pa 2000 rubl. katram; ohtrahs ūchikras
10 masak gruhti eewainoteem pa 1000 rubl.; treschahs ūchikras 18
weegli eewainoteem pa 700 rublu; zetortahs ūchikras 23 apskahdeteem,
kuru wefeliba zaur eewainojumu naw maitajuſees, pa 400 rublu;
beidsoht wiseem ziteem saldateem, kas tanī brihdī bij us waiks, lai
gan naw eewainoti, par peemiru winu uſtizigam deenestam, pa 50
rubl. katram. Atlikums tiks isleetahts preeksch daschadahm ūchikrah
isdoħschananahm, kā nomiruſcho paglabaschanas, kapu krusteem u. t. t.,
maj ari usglabahs kā nekustams kapitals (20 tuhkf. rubl). — War-
ſchawas generalgubernators, generaladjutants Albedinskis, kas
Austrijas īeisaru Krakawā apsweizinga muhsu īeisara Majestetes
wahrdā, no īeisara Franz Josefa dabujis dahwinatu lohti krachschu-
rohtas-dobbi, us kuras atrohnihs īeisara bilde — brīſantu starpā.

Par Keisaristahs Augstibas Leelfirsta Nikolaja Nikolaje-witscha ustureschanohs Ikschikile raksta „Rig. Ztga” tà:

25. Augustā, pulksten $\frac{1}{2} 11$ dīs no rihta, Izschkilē nonahza Kēisariskā Augstība Leelfirsts — Feldmarschals Nikolajs Nikolajewitschs Wezakais, lai ūpeieres ūpeieru brigadi inspizeeretu. Kēisarisko Augstību ūgaidiht, tē bij atbraukuschi Vilnas kara-apriņķa komandants, generaladjudants grafs Todlebens ar ūweem pawadoneem, kā ori Rihgas kara-ūpehķa komandants, generalleitnants barons Dellingshausens. Lehgeri Kēisarisko Augstību ūgaidija 2. ūpeieru bataljona noteikte ordonanz-ūfizeeri. Brigade bij nostahdita atklahtā frontē — starp lehgeri un Daugawu. Leelfirsts nogahja gar fronti, apšweizinaja kareivus, issauza no katra bataljona pa kompanijai, un iš tām tad ūstahdi jaunu bataljonu, kuram uš Kēisariskās Augstības pawehli, padvalkawneekam Mežkewitscham wadoht, bij ja-ekserzeere. Vēž tam bataljoni 2 reisās desfileereja (gahja garam) parahdē gar Leelfirstu. Visi gahjeeni lohti labi isdewahs, tā ka Kēisariskā Augstība beesshi ween issazija kāram bataljonam ūwū pilnigo labpatikšanu. Vēž parahdes issauza no saldateem visus tohs preekschā, kureem bij Jurga krusts, jeb kuri bij bijuschi pehdejā Kreeku-Turku karā. Kēisariskā Augstība kātru laipnigi usrunaja, un pateizahs wineem, kā ori ūfizeereem, kas bij nehmuschi dalibū pehdejā karā, pat karā parahdito ustizibu un fir-dibu. Ūfizeeru ehdamā sahlē nu Kēisariskā Augstība pa-ehda broh-kasti, un ajsbrauza tad uš Izschkiles muischu, tur drusku atpuhstees. Vēž 1 stundas Leelfirsts apluhloja apzeitinojumus, kurus ūpeieri bij usmetuschi, un ar kureem tas pilnigi bij meerā. Pulksten $\frac{1}{2} 12$ dīs Leelfirsts bij uš Rīgu atsuhtijis pawehli, lai 2 jahtneku pulki nahktu uš Izschkili, un pulksten 3 dīs tee bij klaht lihds ar artilerijas jahtneku bateriju, kuri tad lihds $\frac{1}{2}$ 6eem ekserzeereja. Pehdigi wehl pontonjeri (tiltu-taisitaju saldati) ustaissija tiltu pahri Daugawai, labi un ihšā laikā. Nakti Kēisariskā Augstība ari pahrguleja Izschkiles muischā vee Petri funga. — Ohtrā deenā, 26. Augustā, Kēisariskā Augstība atbrauza ar Dinaburgas kārtīgo brauzeenu, pulksten $\frac{1}{2} 12$ dīs

pusdeenā, Rīhgā. Winu pawadija generaladjutants grahs Todlebens, generalleitnanti barons Dellinghausens un Reutlingeris u. z. Bahnusī Leelfirstu fagaidijs wihze-gubernators, Widsemes muischnezzibas, Rīhgas pilsfehtas u. z. representanti. Bahnuscha preelschā bij nostahdita gohda-walts un musikas-kohris, kā ari scheijenes augstakē ofizeeri. Keisariskā Augstiba līka gohda-waltsij defileereht, un tad aibrauza ar grahsu Todlebenu tirgotaja Spinckā līga ratōs us brohkasti bruneneezibas namā, kur to fagaidijs bruneneezibas weetneeki. Brohkasti tur pa-ehdis, Keisariskā Augstiba dewahs us katedrali zitadelē, tad us pili, melngalvju namu un gildehm. Augstais Weefis ari apmekleja pareistizigo bislapu. Wehlak Leelfirsts apluhkoja Keisara- un strehlnieku dahrus, un aibrauza tad us lehgeri pee Altonas, kur kara-spēklu alarmeereja. Pulksten 5ōs Keisariskā Augstiba bij usluhdīs daschus wirfneekus un pilsfehtas-, semes- un daschu eestahdu representantus us dineju Wehrmana parka sahlē. Pulksten 7ōs wa karā Augstais Weefis atkal aibrauza pa Dinaburgas dselszelu.

No Jelgawas. Lāsam Latv. Awischi 31. nummura finās „Is Rauzemindes”, ka tur kahds blehdis ar speeki pamahžihts, ka blehscham ūauna alga. — Tāpat ari mums Jelgawas aplahrt-neescheem nemas wehl ne-issuhd is atminas pagahjusčā pawafara notikums, — kur ari blehschu pereklis — kahdās mahjās pee Smilshukrohgus gribējis pastradaht blehschu nedarbus; bet — puifchi tikušchi istrauzeti. Pehzak krohgā pagahjusči — zehlufchi dumpi, un no winu isturefchanahs bijis nomanams, ka krohdīneekam usbrukfchanas behdas gaidamas. Par laimi krohdīneekam, kahdi laimini krohgā pālwejuschees un negantneelus aisdīnūfchi. Blehschi behgoht jelu nehmuschees taifni zaur upi. — Krohdīneeks weefus nu eeluhdsis fawā dīshwokli, jo nebijis drohfsch, ka blehschi negreeschahs atpakač, — un rikti — brihtinu wehlak — blehschi — wiszaur flapji — krohga leelajā istabā eeksfchā — un dohmadami, ka weeni, taifjuſchees eefahkt negantnibas darbus. Blehscheem nemanoht atwehrahs krohdīneeka istabas durwis, un isnahžis negaidihts wihru spehks ar schaujameem un ziteem eerohfscheem, kas blehschu waru vahrspehja, ka teem knapi tik laimejees ismukt. — Blehschi behgoht schahwuſchi us krohdīneeka glahbejem. Weens no blehscheem tapa eewainohts un pehz kahda laika nomira. Ziteem laimejahs isbehgt. Pahtaga.

Is Dohbeles apgabala. Zeen. finotajs „Blehsuma lungš“ mums raksta, ka scho ruden ap Dohbeli notika nedſirdeți beeschi ſirguſahdsibas. Mehneſcha laikä eſoht nosagti lahdi 10 ſirgi, no kureem jau daschi eſoht apſihmeti. Daschi dohmä, ka tschigani pee tam wainigi, kas tanī apgabalā uſturotees. Nosagti ir W.-Abg. Rimeiku f. diwi ſirgi; V. D. f. lehwe; J. S. M. f. ſirgs; P. Tſch. f. lehwe, un B. f. ehrſelis.

No Lipsta-muischas, Dohbeles aprinki. Nakti us 26. Augustu nodedesa Lipsta-muischas wehja-fudmalas. No kam uguns zehlees, naw sinams; esohf fahzis degt paschā fudmalu tschukurā. Malts tais fudmalas ne-esohf tiziš ilgaku laiku; jo tais fudmalas tik tad mal, kad uhdens-fudmalas wisu malamo weenaš paschias newar peewareht, jeb kad tahm peestahjahs uhdena truhkums. — Tai paschā nedelsa, nakti us 28. Augustu, nodedesa Gluhdu faimneekam rija; esohf lihds ar ehlu fadedsis pahris riju labibas un 5 wesumi abholina, kas tur tikuschi usglabati preefsch fehklas, ka ari dauds peedarba leetu. Ehla naw bijusi apdrohfschinata. No kam uguns zehlees, naw ihsti sinams. Dohma, ka besdeewja rohla pee tam wainiga. Zitas ehlas Deewš schehliai pasargajis.

Zēni. Latveesīšu Avišīšu redakcija tohj iuhgta, šahs rindinas „Latv. Avišēs” ušnemt par atbildi E. Ē. Ļgam uš raksteenu „No Emburgas” (Annenburg) — „Latv. Avišīšu” 32. numurā:

Zeen. raksttajās preezajahs, bet ari turklaht noschehlo, la kugitis „Golubtschiks“ nebrauzoht kahrtigi, kā awisēs fludinajis, un kā schi waina, pehz zeen. raksttaja, tikai zaur tam zelotees, kā preefch ikkatra pasascheera kugitis pee krausta malas teek peelaists, zaur ko maschine, kura masina, teekoht falausta, un braukschana uskaweta. — Ari peemin rakstā par pehrno wasaru, kā pasascheereem bijis pus zela kahjahn janostaiga zaur maschines faluhshchanu.

Negribu par pehrno wasaru neka rakstiht, neds pretotees, — tā ir notizis un war notift ari pee leelakeem kugeem; bet gauscham noschehloju, kā zeen. raksttajās, C. T. lgs, schi wasar tahdu nelaimigu brihdi notrahpījis, kād kugitis nebrauzza, — bet ari lohti pateizohs, kā mani us tam usmanigu darijis, lai schi wainu publikai isskaidroju. Zil es finu, un kā ari publika, kura katu deenu brauz, war leezinah, tad „Golubtschiks“ schi wasar, lihds schai deenai, kahrtigi brauzis, — bes weenas reisās, kura zeen. raksttajam, C. T. lgam, laikam trahpijahs braukt. To reiss „Golubtschiks“ nokaweja diwi brauzeenus, un tas nahza zaur tam, kā maschines kurbulfscheibe pahrsprahga. Dammaschines faluhshchanu nenotika wis, kā C. T. lgs wainu mēkslē pee pasascheeru usnemshanas no krausta malas, — nē, ta nelaime notika paschā brauzamā zelā, un par to mums ir tikai japeizahs wimbukehreiem, kas nakti laikā wesumeem almenus un granti gahsch upē, nebehdadami par teem kawekteem, kas pasascheereem un kugitum zaur tam zelahs. Kuga brauzejs, neka kauja nedohmadams, un sawu kugiti skaidrā zelā finadams, ar pilnu spēhku kāsch us preefchū, kamehr nakti eelktee kawekli kuga skruhwi ker, un tā nu skruhwei jeb maschi nei jaluhst, lai ari buhtu ta stiprakā.

Pee pasascheeru usnemshanas us kuga no krausta malas, teek dammaschine ar pus spēhku, ir wehl masak, pee malas laista, pee kam nekahda nelaime, neds leela kaweschchanahs newar notift; bet ja tas buhtu eespehjams, un tee zeenijamee fainneeki krausta malā pee sawahm mahjahn steki peebuhwetu, tas buhtu laba leeta, kaut ari twaikonis „Golubtschiks“ ir tā eeriktehts, kā war peelaist kātrā weetā.

Par paradises apgehrba nowehrschanu nebuhs man neka it ihpaschi jaruna, jo zeenijamā Jelgawas walde buhs schihs Juhšu rindas tāpat losiusti, kā es, un zeram, kā wina publikas wehleschanohs nahkofchu wasar eewehrohs; jo schi wasar tiks „paradise“ drihs flehgta, un Ahdams ar sawu ne-eeredeto paradises apgehrbu no paradises isdfihts. Es no sawas pufes — garam brauzoht gribu gardines lohgeem aisswilt.

P. T. R.

Aed. pessihme jums. Pateidamees abeem zeen. kungeem, kas peellahsijs ir turejusches tilai pee paschā leetas, faraksttishanohs schini finā gan waresim usluhkoht pat vaseigtu.

Rundales dseedataju-beedriba isgahja 6. Julijā sch. g. salumōs. Swehtku dalibneeki sapulzejahs skahlas-namā, un no turenēs tad pulki. 40s pehz pusd. wiss dewahs us ne tahlu buhdamo preeku weetu. Papreefchū gahja musika, tad karoga-nefējs, tad kahrtibneeki, tad dseedataji, un beidsoht weesi. Rundales skohlotajs, Rosenberga lgs, tureja swehtku-runu. Pebz sīfnigeem apsweizinaschanas-wahrdeem, runatojs norahdijs, kā salumu-preeki, bes pehringad Mēschotnē swineteem. Baufkas apgabalā ne-esoht isrihkoti. Schahdu truhkumu ispildiht, esoht schihs deenas noluhts. Tahkal runatajs aissrahdijs us teem gruhtumeem un puhslineem, kuri bijuschi jahahrlatsch, kamehr eespehjuschi paschi dseedataju-beedribu dibinah, un kā, lai gan schai beedribai daschadi schlehrschli zelā likti, ta tomehr eespehjuschi pee ohitreem wišpahrtigeem Latweeschu dseedatajanas-swehtkeem Rīhā nemt dalib. Beidsoht R. I. issazija sawu preeku, kā schi deena pee publikas tahdu labpatikschana atradusi, kā to peerahdoht fanahluscho weesu skaitis; tad usaizinaja sapulzejuschohs sawos preeks ne-alsmirst muhsu Augusto Rungu un Reisaru, bet par to skani luhgt: „Deews, fargi Reisaru!“ — us ko wiss klahbtuhdamee, ar musikas pawadischana, nodseedaja Kreewu tantas-dseesmu. Lihds ar skaneem urā-sauzee-neem norihbeja dischgbala schahweens, un nu bij preeki atklahti. Tod mijahs dseedaftschana ar danzofschana. Bet ilgi nedabujahm schohs preekus baudiht, jo usnahza stiptis pehrlona leetus un pesspeeda wiss melleht patwehrumu. Tā tad dewamees atpakał us skohlas-namu. Rundales skohlai gan plashas ruhmes, bet preefch tīk leela weesu skaita tahs tomehr bij druzin masas. Tak wiss tas nespēhja jautribu traueht. Dabujahm ari wehl weenu runu dsrdeht, kuru tureja Skuje lgs no B. Winsch issazija sawu preeku, kā schi beedriba, wehl ne pilnu gadu pastahwedama, tīk spēhjigeem sohleem us preefchū gahjusi, un wehleja beedribai kiplu plauftschana. No dseefmahm pee publi-

kas it ihpaschi labpatikschana atrada: „Lustejatees, schi putni.“ Dsee-datas kluwa pawifam kahdas 15 dseefmas. Par dseedaftschana vafchu mums jafaka, kā ta lohti jauki isdewahs. Tā tad mehs lihgsmo-jamees zauru nakti, un tikai kād faulite jau labu gabalu bij patezejusi, beidsamee weesi isschelkrahns. Sawu rakstu beidsoht issaku pateizibū Berg un Beckmann īgeem, kuri ne ween weetu un ruhmi preeleem at-wehlejuschi un isgahdajuschi, bet ari zitadi palihdsejuschi, lai deenina buhtu jo jauka. Tāpat japeizahs Rundales ds.-beedr. wadonim, skohlotajam Rosenberga lgam, par wina puhlineem, kā ari dseedatajeem, un Rundales un ta apgabala seltenitehm, kas preekus zaur sawu jautribu paweinajaja, un tik patihlamus darija, kā tee dascham labam wehl ilgi paliks peeminā. Lai aug un salo Rundales ds.-beedr. un wina daikenites!

Kahds weefis.

No Baldones. 24. Julijā pee mums bij leels negaifs. — Ap pulksten beem nowakarē leeli melni mahkoni nahza no deenwideem itin semu, un bij tik bresmigi, kā schaufchalas gahja par kauleem. Mahkoni kā wihrs pret wihrū zihniyahs, fasleedamees weens pret ohtru. Krahza un schnahza, un beidsoht nogahsahs warens leetus, kas padarija dauds skahdes pee labibas, ehkām un jumteem, kā ari meschā un dahrīs pree kohleem. Baldones muischā dasch lauka-fchuhnis apgahsts; — muischas Swenku-krohgam gandrihs wiss-jumts ar spahrehm norauts, un ainstesta labiba; gohdatam krohdsfine-lam. Lasdina lungam, leela skahde notikust. — Baldones meschakunga-pagasta magasinei dakstini no jumta nozelti. Rudsu gubas isahrditas-tā, kā lauki isskatiyahs pehz skahjeena. Nedseju kahdu stahru lohti augstu gaisā no wehja nestu; spahrus un kahjas nabadsinach bij us semi nolaidis, bet newareja semē kluht; kahdas werstes tahlat mans draugs, meschafargs Reiskata, to paschu stahru bij redsejis gaisā. Ne tahlu kahdās M. pagasta mahjās telsch leelu gabalu pahr sehtu tapa pahrsweefis. Ir ap Baldones awoteem wehtra ir leelu skahdi dari-jusi pee ehkām, kohleem, sehtahm un tilsteem. F. C. E.—g.

Is Engures pufes. Gribu zeen. lasitajeem no muhsu pufes kahdu johzigu, bet pateesigu atgadijumu pawehstīht, karsch ari dascham labam, un wišwairak jakts-mihlotajeem par atgahdinachanu derehs, zil usmanigam un prahrigam jabuht. — Pebrn ruden kahds vee B. peederigs meschafargs G. isgahjis kahdā deenā meschā; pret wakaru us mahju wiss stāgajohs isdfirdis negantu jakts-sukan dīshschana, jo tā deenā bijust turpat klahbtuhdama krohna meschā jakts; wiss, kā jau gehgeris buhdams, ismellejees derigu weetu — un gaidjis us medijumu, kuru kwehskli okurat us wina wiss dīnuschi. — Tā us ween-reis nahzis no kruhmeem stals breedis klahjumā un muhsu gehgerim teesham wiss, — schis pajehlis bisi un laidis dubult-schahweenu wiss, kas ari rīktigā weetā kēhris, un breedis paligis gutoht; gahjis nu klah, — bet ak manu baltu deeniu, kā dabujis redseht! — sawu pascha brangu wehrsi, kas ainstis pee semes wahrtijahs. Tas bij lai kam tā nahzis: wehrsim, kas no ganamā pulka alklihdis, par meschū maldijahs, bij kwehskli us pehdahm nahkuschi, un tā tad nu ainsteh-muschi schi lohpinu un dīnuschi pascham fainneekam flintes stohbrā.

Zeus.

No B. pagasta. Schini apgabalā plohsahs tā sauzamā eenaida-flimiba starp nabburgu fainneekem, un to tagadejs réguleere-schana esoht padarijusi. — Bet naw wiss tā: fainneeki dohmā, zil katris tagad buhs sagrahbis, tik buhs semes. Wišpahrigi nemohs, labi eedalihts, lai gan ari zitam nebuhtu pa prahtam, jo grib arveen wai-rak un schehlojahs, kā nu masak, kā bijis. Dasch ne-isskaitamus weltigus zelus mehro us waldibahm un mohza tahs ar wissadeem roh-beschū, zelu-, sehtinu-rc. strihdeem. Dasch nabaga kalsv preezatohs, kād weena puhra-weeka semes tam buhtu; bet kur nems? Bitam ir, kā newar isstrahdah, bet wehl naw deewsgan. Teesahm, sinams, dauds wairak darba, kā preefch mehroschanas bija. Labi buhtu, kā tee, kas naw meerā, dohtohs us meeru, lai reis beidsahs wiss leekee strihdi.

Leijinu Jahnijs.

Taunjelgawa. Par asejoru pee Taunjelgawas pilsteefas ap-stiprināts barons Leo v. Schlippenbach.

No Jekabstātes pufes. Peektdeenas rihtā, 15. Augustā, muhs isbeedeja pirmā stiptā salna, jo lihds tam laikam wehl salnas nebīsahm redsejuschi. Bija it kreetna kahrtetele sneega us soħles, un bes zimdeem labi ilgi no rihta newareja tīk zauri. Lautini waimana, kā nu wāsarejs buhschoht beigts; bet, gohds Deewatm, wiss jau bij graudōs labi eenahzes, un tā tad mas kā skahdeja; wehlohs sirius isnemohs — wiss palika wesels. Wāsarejs pee mums ir zaur-zaurim-labs, un pehz isskatas spreeschoht — buhs laba plauja un rascha. See-mas-labiba ari bij laba, — tīk weetahm iſlihkuſi.

Dauds awisēs lafam par svehtdeenas gahnishanu, ihpaschi feena-laikā; laudis gan waretu šo netikumu atstaht. Bet wiši muhsu Birscheneeli wehl negrib to dariht. Tā kahdu svehtdeenu us mahjahm brauzohit isdsirdu iskapschu strikheschanu, un blaustischanoħs; usbrauzis kalinā eeraudsiju muisčas plawu pilnu ar plahwejeem. Nesinu, waj ſchee darbi ir pеeflaitami pee nenokawejameem waijadsības- un mihestibas-darbeem?!! — 19. Augustā pehz pusdeenas muhs istrauzeja uguns, jo aisdiegahs katolu mahzitaja rija. — Schinis nedelās parahdijahs pilſehitā dauds traku funu, kas kahdus zilvekus apkohdija. Dakteris kohdumus isdedfinaja, un rauga wiſadi glahbt. Snohts.

Wentspils. Par finanzministra, generaladjutanta Greigha, uſturefchanohs Wentspili rakſta „Gold. Auz.“ tā: Ministera kungs apluhkojis wiſus projektus un pahrskatus, kas ſihmejahs us Wentspils oħtas isbuħwi un Tukuma-Wentspils dselszelu. Kuldigas pilſehita ir atfuhtijusi depuzajju, kura finanzministerim paſneeda luħgħanas-rakſtu, lai augsta elſelenze par to ruhpotoħs, ka jauno dselszelu buhwetu gar Kuldigu; tas buhtu no leela swara ne ween Kuldigai paſchaj, bet ori labai dala no Kursemes. Finanzministeris apföhljahs leetu kreetni ismekleht un pahrspreeſt. Tirkotaju namā bij iſ-rihkoħts broħkaſs; tur ministera lgs, atbildedams us Wentspils pilſehitas-galivās runu, fazijs, ka winna nahlħanha us Wentspili nepaliſchoht bes feknem preeksch taħs, bet wehl newaroht teikt, kad un kahdi nosazijumi buhs oħtas un dselszelu buhwes leetā.

No Ruzawas. Peektdeen, 8. Augustā, atfkrehja mums ar telegrafu no Wahzsemes ta behdu-sika, ka muhsu mahzitajis Andrejs Schulmanis taħs paſħas deenas riħta eelfx Nauheimes (Hesenes leel-lunga walſti), kur wiñċi ſlimibas deħi bij aibrauzis filtdos awata-uhdenoħs maſgatees, nomiřis. Ruzawas un Swentajas basnizu puł-ſteni tai paſchā deenā ſinoja draudsei, ka winna dweħfelu-gans sawas azis preeksch fchi muhscha aisdarijis un wiſu zeefchanu pahrzeetis.

20^{1/2} gadus Schulmanis bijis Ruzawā par mahzitaju. (Weenu gadu no fchi laika wiñċi hijusħam Ruzawas mahzitajam Melvillam var valiġgu pée draudses garigas apkohħanas strahdaja.) Toreis jau Schulmanis biji wiħrs pahraf par 40 gadeem; jo wiñċi bij, eekams Tehrpata studeereja, ilgus gadus bijis pagasta-fkohlotaj. Nelaikis febuli laulibā eedewahs, prohti preeksch 4 gadeem; wiñna lauliba valika bes-behrneem. — No pat pagahjuſchā atwentes-laika wiñċi eefahla fli-moħt, — pastarpam wehl atnahza basnizā; bet pehz triju-kungu deenas eegula jo zeeta, un reti bij us kahjahr. Dakteri zereja zik-nexi la-buma, kad ſlimnekk eschoht us Wahzsem. Par Zahneem wiñċi aifreisoja — Augustā isdsifa. Winna liħxis turpat Wahzsem ītizis ap-ġlabahs. — Lai duß nelaikis Deewa meerā! (L. P.)

No Disch-Kruhtes. J.-mahju fainneeks pahrbuħweja ſcho-gad fawu eedħiħwojamo ehku, un paſaudeja pée fchi darba fawu weenigo, lohti miħto deħlu, pée kura fawās weżuma deenās zereja dabuht at-paideu. Eħkas aħrypus-ſeenas bijusħas fapuwiħħas un pa dala is-geuwuħħas. Fainneeks negribeja nedis wiſu ehku no-ahrdiħt, nedis pa gabalam pabuħweħt, kas buhtu bijis jo labi, bet farunajahs ar kahdu wiħru, kas buhwmeistera amata kreetni neprata, un nospreeda ehku wiś-apkahrt nostuteħt, un tad jaunas feenas, fapuwiħħo feenu weetā, eebuħweħt. Bet fchi nodohms driħi israhdiħahs par nepareiħu. Lihds darb is-nostutesħanu bija pabeigħt, minet kaimneek deħlom gadijahs apakħsch us futeħm gulosħo ehku pa-eet; tē oħumirkli weħiħi eepuħtees un ehku fagħijs, un tā nesħħiġi fasppeedihs nelainiġo, kas pehz mas stundahm ar leelahr waimanahm garu issaidis. Tehws un mahte ar gaħsħam aħħarhem apraud fawu deħlixa, un negrib ne ar ko waix eepreżżeenat.

No Paplakas. Paplakas disch-muisħas ihpasħneekam 1. Augustā atstħażjuħħas 2 brangas goħwihs un 1 goħtena, kohpā 150 rublu weħrtihā. Skahde notiķiż żaur ganu ne-usmanihu. Tee gri-bejuschi loħpus ar labu malti pameeloħt, un uſſaidiħi paflepen riħta agrumā us labi eċċelħu un peerasfajiħu ohħolnu, pée kien loħpini ħduschi pahri par meħru. Peħz kahda brihtina wairak goħwihs fahluħħas uspampt, un kas pahraf bij ħduschi, pabeidsa dsiħ-wieħħi.

Baſinotajis.

No Lejħmalas. Pawasara bija ittin branga, tahda, ka la-baku ne buht newareja weħletees. Wiſs auna jaunki un spiegħti. Kad veenahha feena-laiks, tad saħle liħgoħt liħgojahs, bet nu uſnaha flapjums, liħja il-deenās, int dauds laba feena aifgħajha boħjā. Darbi no kawejahs; feena fawħħiħanu un semes kahrtasħan ēewlkahs rudsu plaujas laikā, kura fħogad agrakki uestħajħahs, kien zitōs gaddi. Kaut gan Junija meħnesha pirmajja puſe bija leels karstums, tatħfu pée

mums ne-uſnaha neħħidi negaifs; tikai tagad, Julija beigħas un Augusta eefahklumā, muhs peemekleja bahri pahrkon. — Nakki us 24. Juliju bija lohti bresmig negaifs. Sibens un pahrkons neweenu azumirkli nemitejahs. Lejħoħs pahri weetā ſibens nodedfinja kahdas ehħas. 24. Julija, pulkst. 50s pehz pusdeenas, uſnaha atkal negants pahrkona gaifs. Schi rindinu rakſitoju pahrsteidha negaifs us leelżek. Kad weħtra, leetus un pahrkons uſnaha, tad-rahdiħahs, it kien pati pastara-deena buhtu klahu. Sirgs ar wiſeem ratem tapa fwaiddi tħurp un turp. Lohpiñi tħixxha kien lapina. Sibens schahwahs żaur beſeem, tumſcheem makhoneem kien uguns-bultas-frustam un schlehrsam. Pee Milkuħnu fahdsħas plahwa ruðsus. Plahweji fabehħda ruðsu gubinās. Kahdai meitai ſibens garam schaudamees un ruðsu gubinu isahridams aisdedfinja drehbes, tā ka weeni fahni tai apdedsa. Dakteris zerè gan meitu isahrsteht. Tai poſchā briħdi pahrkons nospehha kahdam Rundales fainneekam kieni uſi lauka. Zitā weetā ſibens biji kahdu ruðsu gubinu tā fagrausdejjis, ka no taħs ne salminħi nebija us semes nokritis. Wiſi ruðsu gubina stahweja kien biji, bet tikai melna. Kad peegahja klah un to pakustinaja, tad ta fagruwa pelnu tħschupinā. Rundales mesħa kieni paſchā laikā bija daschi oħsoli no ſibena nomiſoti. Teiż, ka Stalgenes mesħa kieni paſchā deenā or daschi kohli faspahrditi. No 2. u 3. Augustu għażi atkal bahrgħi negaifs pahri to paſchu aġġabalu. Skurstenu-muisħas jaunajai muisħai ſibens nodedfinja leelu, tik-ko ustaistu jaunu schkuhn. Schkuhn fadeda kulum- un plaujam- maſchine, un lohti dauds ruðsu. Rentnekkom leela klahde. Isqahjuſchā gadā wi-nam nodedsa laidars un preeksch gadeem atpaka or kahda ehħa. Seſ-rawas mesħasargam Dreesham eespehha pahrkons tai paſchā nakti lauka-schkuhn, un to nodedfinja. Ir Dreesham bijuſchi schkuhn ruðsi fawesti. Beidsamajja laikā leetus pée mums tā ir-lijis, ka wiſi lauki sejnakk weetā pahṛpludinati, un upites tek kieni pawaſarā. Kaut jekk Deewa doħtu leetum mittees, lai waretum Deewa doħto ruđens-sweħħib labi fanem. Kartuseleem lafsti (wiħtes) jau tagad pagalam, un kartufeli fahk stipri ween truħdeht. J. R.

Rihga. „Zgħi f. St. u. L.“ fiao, ka kara-ſpehha pahrwalde eſoħt pawħħejus, pa nakti hem ap wiſu leħgeri nostħħidi waktis, tā ka neweens saldati newareħi pā naħħi laiku atstaħħ leħgeri un apmel-leħt apkahrtejahs weetā. Żaur taħdu pawħħli kara-ſpehha pahrwalde zerè aiskawewt nelħx-tibas, kas allasħi zehlu fħaxħħas no saldateem.

Tehrpatā. Leels uguns-għeħk biżiż Tehrpata — nakti us 18. Augustu. Nodegħiħas libħi 14 ehħas, to starvā 3 prahwi triħx-tħażżejha nami. Uġġis-għeħk biżi lohti weħlu pasinoħts, un weħla truħżi uħdena, ar ko dseħħi; tadeħħi tad ari ugħiġi aġgrabbis til-dauds ehħi.

Madlinas draudse. Lauberes-muisħas mesħa, kien „Zgħi f. St. u. L.“ rakſta, atrastas dasħħadas weżas naudas, wairak kieni 20 mahrz. fwarā. Winas ir-ħsejheri għad-dibbi 1625 u 1626. Schiħi naudas, kieni rahdot, nema weħl nam leetata, jo malas ir-lohti aħas, neno triħħas, un wiſi uſſiħmejumi, kieni G. A. R., 1 Der, 1/4 Der. u. t. t., tāpat ari kroħni, it kħadri redsami.

Wilnas aprinki 2 semneelu puikas, 17 gadus weżażi Rawda un 15 gadu Dolgowitsħas, kohpā strahdajha ar atwalinato unterofzeeri Ġorġi Bistrenowski, un dabu ja sinjal, ka schim eſoħt klahi kahdi 50 rubli. Tadeħħi tie nospreeda, nakti us 24. Juliju nonahweħt Bistrenowski ar fawħam iskapti, lai tikkli pée naudas; bet fawu no-dohmu tie nespħejha ispildiħt, jo bij par zeetu gulejuschi. Nu wini norunajha B. nosħaut kahdā mesħa, pa kuru B. bij ja-eet. Winni apbrunojha ar flintehm un nostħħiħas finnā weetā, kur B. fagaiddiħt. Kad B. tuwojħas, tad Rawda u wiċċu schħwa; 4 skroħtes leħra labo roħku; B. stipri fabihħħas un laidħas behgt. Dolgowitsħas għiġi eż-żebiex tam-pakal, bet Rawda to ne-attħawha, tā ka nelaimi-għiex unterofzeeri l-imbaji weħl isgħalħħas. Jaunee noseednejni ir-fanem; Rawdu tif-peħz triħx deenu meklesħħanu atrada kahdā kien nepju-lau.

Pohlija dasħħas apgħablos bresmiga aukka padarijus leelu klahdi. Tā par peem. Gostinas aprinki krujsa flahdi reħkha us 24 tuħħiż, rubi, Lublinas guberni us 80 tuħħiż, rubi. Wolinijja ari fuħħsah par taħħdeem paſħeem pametumeem.

Mafkawā, kien „Stranai“ teek sinohħi, preeksch kahdahm pahri nedekhom u sgħajnejha meħġinajmu, atkal ta'fih minn (pulvera gangas) sem Mafkawā-Kurħas dselszelu, gluġi tanki paſchā weetā, kur peħrni notika eksploſijsa. Polizejas eerehdni, kahdā nominu pée fha dselszelu ee-eedħams, atradis tur triħx faww-ġewwa wiħru un sem ġarru dherbi. Us wiċċi waizajjumu, preeksch kam ta doħbi teekloħ rakkha, tee

atbildejuschi, ka rohkoht pagrabu preeksch pilsehtas waijadibahm. Cerehdnis nogahjis pee sawa preekschneeka un tam pastnojis, ko redsejus. Kad preekschneeks winu atsuhtijis atpakač, lai minetohs 3 tehwinus apzeetinoht, tee bijuschi jau pasuduschi. Pee dohbes tuwakas apluhkofchanas israhdirees, ka ta bij eefahkums no minas, kuru bij nodohmahts sem dselzela taisht.

Tambowā meera-teefnesim nahzahs par schahdu retu notikumu teesu spreest: Kahdam generalim us celas usklupa piktis tihteris, un lai gan generalis wifadi otkawahs, tomehr piktis putnis mahzahs tam arweenu wairak wirsū. Sahpigee knahbla zirteeni fasneedsa bei-dsoht generača augstakahs meeħas dalas. Duhschigs diałoks winu beidsoht isglahba is bresfahm, fakerdams tihteris preeka kalka un proh-jam aiseaudams. Zihtigā polizeja, ka arweenu, bij ari tuhlit klah un usahema par notikumu protokolu, ar to nodohmu, lai bresfmigā putna ihpachneeku waretu fault pee atbildibas. Tē par nelaimi israhdiyahs, ka tihtera ihpachneeks ari ir generalis, un meera-teefnesis, kura mchini leetā bija spreedums jadara, atradahs ne masā spraiflā pret scheem diwi augsteem lungeem, it ihpachhi — kad likumā par tahdu atgadijumu nesahdu nosazijumu ne-atrada. Gon ir nosazijumi par to, ka faijnnekeem sawi tschetrkajaine ja-apfargā, bet par putneem nesas zits ne-atradahs, ka til tas, ka wini naw jalaisch sve-fchōs laukos un dahrss — un generalis tatschu naw neds laukos, neds dahrss. Beidsoht tomehr teefnesis atrada kahdu paragrafu, un us fcho paragrafu pabalstidamees, winsch noteesaja tihtera ihpachneeku — ar 10 kap. strahves.

Wolgas milsu-tilts pee Sisranas, Simbirskas gubernā, nu ir gataws, un tizis atwehrts publikai. Sawa leeluma deht, schis tilts ir weena no eewehrojamakahm buhwem Kreewijā: winsch ir 1 wersti un 150 osis garesch, un gut us 14 akmena stabeem, kas 12 osis augstu wirs uhdenu pajekahs, ta ka sem wina swabadi war isbraukt Wolgas milfigahs leellaiwas un angstakee turenes, pehz Amerikas sistemā buhwetee diw- lihs-tahschigee twaikoni.

Kersonas gubernā, Alekandrijas aprinkī, esohrt parahdiusees ihpachha firgu-slimiba, kura tadeht jo bihtama, ka faslimuscha jam bes schehlostibas jamirst. Schis fehrgas fihmes esohrt schahdas: Saslimuscha jam lohvam usnahk stipri dreboli un afinainas putas, un wiswehlak pehz 7 stundahm tam jamirst. Sirgu audsinataju starpā schis fehrgas deht leelu-leelahs isbailes, un sirgu zenaś tadeht stipri masinajuschihs. Zik leels tas pohsits, kas zaur fehrgu zehlees, to war noskart no tam, ka wisi sirgi, kuras sapirka 5. artillerijas brigada, ir krituschi. Daschi ahrsti leezina, ka schi negehligā slimiba ir ta pati leefas-fehrga, bet tikai leelakā un bresfmigakā mehrā.

Sibirija. „Tobolskas gubernas awise“ fino, ka 9ās arestantu nodalās atraduschees 500 behnu apaksh 15 gadeem, kuri sawus wezakus pawada us tahlo Sibiriju.

No ahrsejehm.

Wahzija. Par waldbas farunahm ar pahwestu daschās awises dohd schahdas finas. Waldbā un pahwests esohrt pahrleezinaju-schees, ka ne-esohrt eespehjams tautas-weetneeku sapulzē iswest zauri tā faulto biskapu paragrafu, zaur kuru atzeltee biskapi waretu nahkt atpakač sawōs amatōs. (Tas buhtu tā saprohtams, ka Bismarks minetā paragrafa negrib, jo tautas-weetneeki to jau reis bij peenehmu-schi, un til deht Bismarka pretoschanahs to waijadseja atkal atmest). Tadeht pahwests nodohmajohht Wahzu biskapu jautajumu isschikt zitadā wihsē. Winsch gribohrt atzeltohs biskapus, kuru atzelshanu pahwests lihs schim nebij atsinis par likumigu, eezelt no sawas pusēs kahdōs angstakās amatōs, par peem. biskapus par erzbiskapeem, un erzbiskapus par kardinaliem, ta ka winu senakahs weetas Wahzijā paliku ari pehz basnizas-likumeem tukfhas. Tad pahwests weegli waru ar leisarū weenotees par jaunu biskapu eezelschanu, preeksch kuras tautas-weetneeku apstiprinachanas naw waijadfigs. Bet għuhti ti-zams, ka pahwests schi leetā til taħlu aktahvsees. — Austreechhu ahrleelu ministeris barons Haimerle abrauzis pee Bismarka wina muischi Friedrichsruh. Wisi pahrleezinati, ka abeeem ir kahdas lohti swarigas farunas.

Austrija. Par leisara Franz Josefa zeloschanu us Galiziju Austreechhu awises tagad dohd finas, kas pa dakai atsauz agrakahs. Par peem. leisars now wi Galizijā wifās reisās runajis pohlifli. No eefahkuma tas gan bijis nospreest, bet wehlak no tam atfazijuschees, laikam Kreewiju eewehrodami. Ta tad leisara ofizijelu atbildi us Pohlu runahm dewis wahzifki, un til privat-farunās leetajis Pohlu walodu. Tāpat ari Pohlu muischniezziba is sawas adreses iſtriħejji schahdu teikumu, kas agrak winā atradees: „Tu war i-

laistees us muhsu firdihm, jo meħs esam pret Tevi pateiżibas pilni par to, ka apaksh Tawas waldbas meħs esam warejuschi palikt Pohli.“ Schi iſtriħkiesħana aktal iſskaidrojabs zaur ruhpem, ka Kreewija netiku iſtrauzeta. Is wisa ta redsams, ka til pat Keisars, ka ari Galizijas Pohli gan fargajuschees — parahdiht ahrigi sawas iħstahs doħmas, bet kahdas schihs eeksfkligi ir, par to tomehr newar pastahweht schaubischanahs. — Generalis Albedinskis, Kreewu Pohlijas generalgubernator, kas no Kreewu Keisara bij fuhtihis us Krakawu deht Keisara Franz Josefa apswezinaschanas, un kam muhsu Augstais Kungs un Keisars eedewis liħds weħstuli pee Austrijas Keisara, tur deewsgan draudfigi tizis no Pohlu amata-wihreem apswezinahs. Winsch ari tizis eeluhgħt us goħda-malti, kas tika dohta keisaram Franz Josefam, bet atteizahs, aibbildinadamees ar truhwi par nelaika Kreewu Keisareni. Tāpat ari Pohlu meħginajumi, isdabuħt no wina kahdas finas par wina pašha un Kreewu waldbas no-dohmeem Pohlu leetā, biji westi, jo Albedinskis us tahdeem jau-tajumeem atbildeja til ar wis-pahrigem teikumeem.

Anglija. Par waldbas politiku austruma jautajumā ministrijai tika apakħxnamā zeltas preekschā kahdas p-eppafischanas. Gladstones un Dilke iſskaidroja, ka Anglija wifus fohlus schai leetā sveroht weenprahħibā ar zitahm leelwalstħim. Neweens negriboht Turzijas politisko patħħawibu ispohstħi, bet kad Turzija pretoschotees Eiropas spreedumam un leegħschotees reformas pilnigi ewest, tad laikam p-eppafischanas liħdsxli buhtu jaleetā. Tomehr to darisħoħt ar leelu apdohmu. Pawħele, iſlaustees zaur Dardanelu eelu un bombardier-h kongostinopoli, kugeem ne-esohrt dohta. Is schihs iſskaidrofħanas redsams, ka leelwalstis paprekk-schū għibb noġi idh, waj winu flo-ties parahdischanahs ween nepataiħihs Turkus un Albaneħschus apdohmigakus. Ja tas nelihdsetu, tad til leelwalstis għibb pawħeleħt kahdus p-eppafischanas fohlus. To finnas katrix atjehgħi, ka leelwalstħu flo-ties nela nepanħħu kħas ħażżeen. — Troħna-runa, kura 26. August (7. Septbr.) nolajha, parlamentu fliehdsoħt, fino, ka ahrigahs buħschanas esohrt lohti draudfigas; noschħol, ka Turzija leedsahs ispildiħt sawus peenahkumus, un zer, ka leelwalstħu kohpigħa darbiba p-eppiediħoħt Turziju, isdarħt preekschā zeltoħs noteikumus, lai zaur to meers austrumā tikkli nodibinahs. Taħħaf troħna-runa zer, ka generača Roberts a uswara aħtri un goħdam pabeigħs Afganistanas kaxu, un beigħas iſskaita swarigakħohs likumus, kas p-ehdejha parlamenta sesiħa (seħħidha kħalli) peenemti.

Italija. Tunis jautajums arweenu ruhgħt taħħaf. Schi jautajum ajspreħschanas deht ne sen bij preekschā Monza eeradu-schees — ministeru preekschneeks Raitoli un Italeeschu fuhtnis Parise, generalis Uscaldini. Diwi Italeeschu brunu-kugi ir nobraukuschi us Tunisi. Franzusheem tur jau ir-peezi brunu kara-kugi. Italija esohrt apneħmu sees ne-aktahptees no sawahm teesibahm Tunis dsel-żela leetā. Wahzu waldbā esohrt usdewu si sawam konsulim Tunis, Italijas pagħrejumus schai leetā wifadi stuteħt.

Turzija. Leelwalstħu kugħi speħħi għandrihs jau pilnigi fapulzejjes Ragusas ohħta, un wina pirmee soħti war noti kħix-driħsum. Pawħi to laiku neds Turku waldbā, neds Seemel-Albanijas generalgubernator Nisa Paschā naw darijuschi it nekk preeksch leelwalstħu spreedumā ispildischanas Montenegrīas leetā. Ari wiċċetizigakais nu senwarejis pahrleezinatees, ka no Turzijas puses nesas naw gaidams — bes p-eppafischanas.

Rumenija. Troħna-mantibas leeta esohrt tagad galiki iſskirkira. Keisars Wilhelms, ka Hohenzolernu zilts galwa, esohrt dewihs sawu aktuħschani, ka par Rumenijas firsta Kahrila mantineeku tiek iſredseħts firsta braħħa Leopolda ohħra is-deħħi, prinzip Ferdinand.

Afganistana. Sakautais Ĝuba kara-speħħi nemas nebixi tikk-leels, ka Angli agrak sinu jisħi. Tagad iſrahħdahs, ka Ĝubam bi-juschi tikk 4000 kahnejku, 2000 jaħtnejku un kahdi 4000 wiħru no Gaseeschu zilts, kas til pa trefħħi dati bijuschi apbrunoti ar ugħus-ċeroħħisheem. Ta tad Angli speħħi par Afganu speħħlu bijis leelak, un naw briħnumis, ka Afgani tadeht pehz iħsas pretoschanahs aktah-pusħees.

Zik dauds Dr. Tanners ar sawu gawexħħanu pelnijis? Zaur sawu 40 deenu il-għu gawexħħanu Dr. Tanners, ka Amerikas awiseς stahha, esohrt schahdas summas pelnijis: zaur pašha derib 5000 dolaru, no deribas zitu starpā 12 tuħkst. 223 dolarus, zaur fotografijs pahrħoħschu 1500 d., zaur ee-eħsħanas-mal fu no apmellet-jeem 78 tuħkst. 915 d., no fabrikanteem, par aktuħschani sawu prej or wina waħrdi nosault, 11 tuħkst. 102 d., dawkana no uniwersitetes 3000 d., dawkana no Oħeo wal-ixx 5000 d., no kahda lab-

wehletaja 1000 d., no kontora „Liebig u. Ko.“ 20 tuhfst. d., —
kohyä 137 tuhfst. 640 dolaru.

Wisjaunakahs finas.

Selgawā, 2. September. Wakar vee ohtrahs 5-proz. prehmiju-aish
nas islohschanas Pehterbürgā — leelakee winnesti krita us fchahdeem nummureem
200,000 rubl. us Nr. 13726—19.

75,000	"	"	"	9700—7.
40,000	"	"	"	5274—31.
25,000	"	"	"	8843—50.

3 winneti à 10,000 "rubl." usf №№: 18283—9, 6938—30,
1854—30.

5 winnerti à 8000 rubl. us №№: 8014—13, 14331—10,
15321—46, 14882—15, 11155—33.

8 winnerti à 5000 rubl. usj №№: 13330—47, 7938—17,
6361—1, 1356—18, 6438—39, 10771—5, 5769—28, 7491—19.

20 winnisti à 1000 ruf. uš №№.: 7757—11, 13267—11,
7840—47, 14639—36, 2563—17, 12977—50, 15537—3, 9637—2,
8523—27, 2373—24, 9760—8, 16131—34, 15463—38, 18956—7,
3532—30, 18869—22, 1354—6, 2097—13, 8611—45, 6579—47.

— Tscherkeſi, kureem Kreewu waldiba Saratowas gubernā eerahdija apmeistes us dīshwi, pehdejā laikā fahloht stipri trauzeht farwus kai-minus. Ne ween tee iſdarijuſchi daschdajchadas sahdfibas, bet ari jau flep-kawibas. Semneeki tadeht peroh Tscherkeſus, kur ween tohs fatekoht, un-tee, finams, ranga par to atreebtees. — **Slawjanoserbſkas aprinkī**, Je-katerinoflawas gubernā, parahdijuschees milsu bari ſifenu. Bet aprinka ſem-stibas-waldei jau pee laika tizis ſinohts, us kuru puſi ſifeni dohdahs, un ta-deht tai bijis eefpehjams — fagatawoes us eenaidneeku fagaidifchanu. Kaujas resultats tad ari bijis labs. Eenaidneeki nedabujuschi padaricht daudſ-ſkahdes; mini tilkuschi atſisti atpakał un fadſihti Donezas upē; — uhdene drihsumā bijis ka beesa-putra. — **Sifenu bars bijis 5 werstes garſch**, 1 wersti plats un $\frac{1}{2}$ arſchinas augſt! — **Anglu ſaudējums** pehdejā kauja pret Cjub-Kanu pehz Anglu jaunakahm ſinahm ir pawifam 248 wihi (krituschi un eewainoti). Afgani efoht paſaudejuſchi 32 leelgabalus; wini ne-efoht iſglaħbuschi neweena paſčha leelgabala. — **Spanijas Lekhinenei** gadijuschihs jaunas meitas. — **Ragusā** — pee ſapulzetahs kara-flotes nakti us 28. Augustu (9. Septbr.) atbraukuschi wehl 2 Kreewu lugi. — **Sul-tans** laidis pawehli Rizam Paſčha, lai wiſu til taħ fagatawo, ka war Dul-giu nodoh Montenegrojai. Leelwalſtis taħdu foħli no Turzijas puſes eeweħ-rojuſchahs, un apneħmuſchahs wehl kahdas deenas nogaidiħt ar flotes-demon-straziju. — **Sultans** atkal pahrkrawajis kahdus ministerus. Afim Paſčha in-eżelts par aħreelu ministeri, un Kadris Paſčha par kara-ministeri — Saïda Paſčha weetā.

Schäfchenahs

„Mas zitam bedri ^{leb} rohf, pats eefriht.“

Marta aifgahja. Behrnu guleht nolikusi, wina slepeni apwakteja Herbertu un Irmu. Marta redseja, ka Herberts arweenu ar Irmu danzoja un mihligi runaja; redseja, ka Herberts Irmu danzj apkampa, un redseja, ka par Irmas waigeem preeka un kaunibas fahrtums laistijahs.

Wisu to redsoht, Martai leeli trihzeja, un meesa fastinga. Sirds winai tapa nemeeriga, un winai likahs, it kà eeksch few kahdu balsi dsirdetu, kas faka: „Herberts Martu aismiriss un Irmu eemihlejis.“ Wina istrukahs; breefmigi spehki fahka zihnitees winas kruhtis. „Waj tad teescham winsch waretu buht tik schaubigs, tik ne-ut-tizigs?! — Nè, nè! tas newar buht! Waj tad Deewa rohka tik neschehligi mani sagrahbs? Waj tad man laupihs scho weenigo preeku, scho weenigo zeribu, kas man wehl ir palizis schini sehrâ, behdu pilnâ muhsschâ?! Nè, nè! Wina gudriba leek winam tà runaht, tà dariht un tà ifturetees! Winsch mani, un tikai mani ween mihlé; neweens winu „man ne-atraus! Winsch ir un paliks mans“! Tà patti ar fewi farunadamees — Marta dftli nopuhtahs un apsehdahs kahdâ fakta stahwoschâ krehslâ.

Kahdas pahri deenas bija aifgahjuschas; grahfs sehdeja sawâ rakstamâ kambari, un wina preefschâ bij dauds grahmatu, kurâs grahfs lafija. Durwis atwehrahs, un grahfs ne galwu nepazeldams laipni fazija: „Labi, kad Juhs, Herberta lgs, efat nahkuschi; es Jums daschas grahmatas dikteeretu.“ Kad nekahdas atbildes no eenahzeja nedabuja, tad grahfs usskatijahs un dušmâs fazija: „Ko Tu Butir gribi? Es liku Herberta lgu atfaukt un ne wis Lewi!“

"Herberta kgs mužizeerē ar kontesi Irmu," Wutirs pasmeedamees fazija, "un tad Herberta kungs neleekahs trauzetees. Un tā tad dohmaju, ka grahsa lga augstiba waretu man to schhlaſtibū parahdiht un tāhs grahmatas dikteereht. 20 gadus ešmu to darijis; bet nu schis skohlotajs nahja un laupija man to parasto sekreteera amatu, ko es dauds labak prohtu, nekā — wiſch."

"Ko Tu muldi!" grafs dusmigi eeldeedsahs. "Tu Herberta kgu newari eeredseht, un tamdehl gribi winu aispelt un nowartâ lilt.

Bet es ne-efmu ta s wihrs, kas lischkus mihle; es to nezeeschu, kad zitam gohdu laupa! Bet ja Tu no Herberta fga ko finatu, tad faki man skaidri azis!"

"Ja grafsa kga augstiba nedusmotohs, tad es ari skaidri zeen. grafsa kga augstibai azis fazitu," fulainis Wutirs palohzidamees atbildeja.

"Nedusmofchohs wiß," grabt's fazijs, "bet fargees no melschahnahm un meleem!"

Lehnā balsi Wutirs tà runaja: „Wakar tumfâ wehl biju parkâ un dsirdeju diwi duhdinas duhdinajam. Es dewohs us to pusi; un kruhmus paſchlikris redseju kahdu ſewiſchki Herberta kgam blakam, un no wina apkamptu...“

„Nu,” graffs sagija, „Tu newari launotees, un Herbertam to par kahdu leelu grehku peelihdsinaht, sad winsch ar kahdu skuki pa-zeere.”

"Nebij nekahds skukis, nedjs ari weziga meita."

"Nu, bija wina radineeze. Tas gan it labi nebuhtu!"

"Nebij guvernante, bet.... konteže Irmá!"

„Tu, neleetti, melo!“ grahfs uskleedsa un pazehlees gahja fulainim wirsfū.

„Es nemeloju. Grahfa kga augstiba wareet paſchi pahleezinates! Ja Juhs wehletohs, tad es Juhs ſcho wakar nowestu kahdā flepenā weetā, no kurenēs Juhs, nemaniti, waretut wiſu redſeht, wiſu dſirdeht. — Juhsu wezais fulainis nemelo!“

Grahfs atwéhlahs fawâ lehnkrehflâ un meta fulainim ar rohku, lai eet prohjam; bet eekams fulainis durwis atsneedsa, grahfs ahtri paschahwahs un draudoschâ balsî fazija: „Kad weens wahrdö no tam, ko Tu man faziji, par tawahm luhpahm zita aufis eetu, tad es Tevi noschnaugschu, kâ kaki!“

„Zeenijamā grafsa augstiba, esmu Jums diwidēsmīt gadus uſtīzigi ūlpojīs un daschus ūlepenus....“

„Eij tagad!“ grafs winam usfauza, un pulfsten 11ðs efi tad
fcheit!“

Butirs aigahja pasmeedamees un preezadamees, ka wijs bij til
labi isdewees pee grafs.
Grafs krehslâ atsehdees un rohkas preefsch azihm lïkdam's scheh-
lumâ issauza: „Mana Frimâ, mana meitina! Al, tawas behdas ar to
skohlotaju!! Bet nè, tas newar buht!! — Un tomehr leekahs, ka
Butirs taifnibu runaja.... Waj tas buhs teesa, ka fchis deedelneeks
buhs eedrohfschinajes sawas azis usmest us manu behnu? Un wina,
mana meitina, tà wareja fewi aismirstees!.... Al, mahtes birgeku-
afinis eelsch winas kwehlo un nedseest! Tà grafs runaja brihscham waima-
nadams, brihscham pasmeedamees — ka ahrprahrtigi mehds dariht; tad
wirsch ahtri usfchahwahs, un no brunu-flapja diwstohbru pistoli isnehma
un ar tahs gaili spehleja. „Es winu noschauschu, ka funi! — Bet
nè, no tam zeltohs bresmigs fchlandalis un preefsch mana behrna
nelabas walodas; es nedrihksu tapt par flepawu pee ta, ko mans
behns mihle; bet no manas atreefschanahs wirsch ne-isbehgs. Us zi-
tadu wijsi man ja-atreebjahs, un teescham to darischu!” grafs no-
peetni fazijs.

Leelu laiku grafs par istabu zeereja; wina waigs bija brihscheem bahls, brihscheem farkans. Stunda pehz stundas aistezeja winam nema-noht; tä winsch bij dsiłas dohmäss eegtimis. Us wina peeres walstijahs breetmigu dohmu mahkoni, un luhpas zeeti krampejahs; azis afaras radahs, — bet drihs winsch tapa pahnemts no dußmahm, un schnahza, tä swehrs. Beidsoht winsch preezigi issauzahs: „Tagad esmu atradis! Tä, tä es pee wina atreebschohs! Winam buhs maniht, ka esmu grafs, kas pee tahdahm leetahm neproht schehlastibas! Schis „studeeretais ge-kis“ taps kaunā likts, un us wiſu muhšchu ſchirkts no manas mihlahs Irmäss!”

Bus stundu sebak grahfs un lischkis Wutirs eeradahs parka aif kahda kruhma. Grahfa firds lohti vulsteja, un wiensch drebeja vee wifas meefas; bet turpreti fulainis par fawa maioses-tehwa drebuleem flepeni paftmehjahs. Luhretajeem ari nebij ilgi jagaida, kad Irma lohgu attaisija, un zaur to isschmauzahs; tuhlit ari no kruhmeem isnahza kahds wihrischkis, un tas bij Herberts.

"Mana Īrmā!" winči žau mihtato hrēnigi apžwezināja, un winas dseltenahs matu-sprohgas glaudidams fazija: "mana Īrmā, mans saldais, dahrgais engelit!"

"Ak, Herbert," Īrmā fazija, "kaut Tu sinatu, jik man bail un nelabi ap sirdi; kaut nemas nebuhu nahkuši! Man ir leelas bailes no kahdas nelaimes, kas muhſu mihlestibū apdraudē. Kad kahds sleveni no klausītohs un muhs sčē atrastu?"

"Ak, nebihstees, firdsmihla Irma," Herberts winai atfazija, "kas lai ko dsird? Neweens no muhsu mihlestibas ne sapnoht nefapno."

"Ir lohti no manis nepareisi, naiks tumfibā ar Lewim fatiltees; bet Lew ir tik leela wara par manim, ka man jadara, ko Tu gribi."

It kā dseles fkruehe, grafsa virksti speeda fulaina rohku. Grafs bij palizis bahls un stihs, kā stabs; wina azis bresmigi svehroja, un wina firdi kwehloja atreebschanahs uguns.

"Nahz," winsch drebedams un lehni fulainim fazija, "esmu deewsgan dsirdejis un redsejis!" Us Wutiri atspeesdamees, grafs aigahja.

Kahdu minuti sebak atskaneja zaur puswaleju lohgu no skohlas kambara kahds ekleedseens, kas mihlestibas pahri isbeedeja.

"Kas tas ir?" Irma eesauzahs bailigi. "Herbert, mihi Herbert! Waj mehs tilai ne-esam aplenkti?!"

Herberts usmanigi klausijahs; — wīs palika kusu. "Raw ne-kas; laistigala pohgadama muhs istrauzeja," winsch elpu atkemdamas fazija.

Irma negribeja ilgač palikt, jo aīs bailehm trihjeja un drebeja. Wina apsohljahs rihtā ap to paschu stundu atkal eerastees, un tad, no Herberta pawadita un ar wina palihgu, eelihda zaur lohgu sawā kambari; Herbertam wehl reis „labu naakti“ atdohdama, aistaifia lohgu.

Kad istabas-meita no rihta eegahja skohlas-istabu flauziht, tad atrada Martu besfamanas us grihdas gukoht. Wina ar aufstu uhdeni tai peeri masgaja, un tā nogibbuscho atdīshwinaja.

Meita Martai prafija, kā wina schini istabā nahkuši; Marta at-bildeja, kā gulamois-kambaris efolt bijis lohti filts, un tamdeķi gribefjuši iiset skohlas-kambari atdīshinatees; ari isgahjuši, bet pakrituši, un tā wairak neka nesinoht.

Bet tā gan ta leeta nebijā. Marta bija Herbertu un Irmu walkejuši, un winu farunas opakši skohlas-istabas lohgeem dsirdejusi un wīsu redsejuši; tad eekleegdamahs pagihbuši, pakrituši un fabijuši gihboni tik ilgi, lihds meita winu atwēlīnaja. Wina apnehmahs neweenam neneeka nesazīht, un fataisijahs scho nastu nest pazeetibā. Wina nerādaja, negaudoja, bet bija kusu, sinadama, kā pafaulē tā eet. Winas ihstais preeks un draugs bija tas Wifuwarenais, kas weenmehr ustizigs, kad ari neweena zita ustiziga nebuhtu. Wina pahrwareja pati sevi; skohlas-stundas tureja kahrtigi, un nelika newenam neka maniht. Likai pusdeenā, wīseem pee galda sapulz-jotees, wina Irmu un Herbertu eraudsjuši nobahleja un pee feenas peflechjahs, lai nepakristu. Herberts to manija, un winai tuvodamees fazija: "Marta, kas Lew kātīsch?" — Wina no wina nowehrfahs. Herberts to redsedams noprata, ka Marta wīsu fin. Wehl reis winsch tai gribēja tuwotees, bet wina to ar rohku atgaiņaja. Winsch wairs nerēdseja to gredenu, ko bija Martai dewīs, un ko wina ildeenas mehdsā uswilkt.

(Turpmāk wehl.)

Drupas un druskas.

Saldata padewiba.

Kahds gohdigs un duhshigs kapralis Bruhschu Lehnina Fridrika Leelajā gwardijā bij pefehjis pee pullstena-lehdes ne wīs pullsteni, ko newareja nopirkst, — bet lohdi. Lehninsch, kas allasch mehdsā loipni johkotees, prafija kapralim, lai parahda pullsteni, fazidams: "Mans jau seschi, zik taws? Tu gan esī leels naudas-krahjejs, ka wareji few eegohdaht pullsteni." Kapralis iswila lohdi un fazija: "Mans pullstens nerādha ne pēzi, ne seschi; wīsch man tik rahda, ka man buhs buht gatowam latru brihdi, ja tom tā waijag buht, mīrt par Lehnina majesteti. Lehninsch zaur scheem wahrdēm bij tik lohti aigrahbts, ka kapralim eedewa sawu, dimanteem isrohtatu pullsteni.

Wehjons.

"Rahdai tanteetei".

(Latv. Av. 1879. g. N 41.)

1.

Lew' nemihle; tapehz tew gruhtas mohkos —
Kad preeksch tew nespīhd skāstahs ažtinas.
Brehkt, faukt un raudah, laufht sawas rohkas
Dehl weenas firds — tik ne-ustizigas?!

2.

Tas skats, kad zita jaunelle ar sawu
Par leijahm lihgsmo, nebuhs tew tik gruhts.

Ta zeriba lai filda firdi tawu,
Wehl glauftes reis pee ustizigas kruhts.

3.

Gan aismirstiba tawu firdi dseudehs,
Wehl swaigsne spihdehs tumshā nahkotnē;
Pebz wehtrs rohse drihs no jauna seedehs;
Peepildisees, kas tawā ilgotnē!

4.

Gan nebij wīs ta dīshwā mihlestiba,
Kas apkampt, skūpstītes tik mahzeja!
Lais skāstās azis nesmeij ustiziba, —
Tapebz ta nebij ihsta laimiba.

5.

Ak, tahdi brihschi — kaut jo debeschligi —
Kā migla mahna; bet tee drihs suhd; —
Un tawai mihkstai firdi neschehligi
Par upuri preeksch tahdeem bija buht!?

6.

Dauds rohses wiht no likten' rohkas faltas,
Un faldahs mihlib's weetā af'ras pluhzht, —
Wairs nenahk atpakač tāhs deenas baltas,
Kad „skāstahm azīm“ ustizibas truhzht.

Pahrbaudi.

1.

Zik daudsreis dīshwē rohses pluhzht,
Pee ehrkschkeem rohkas fabadi;
No faldahm lubpahm medu suhzoht,
Sew firdi gifti fajuhts.

2.

Zik mihi wahrdi weenteesigi
No newainibas skandina,
Ais wineem gluhnē slevenigi,
Kā tīchuhška, nikna wīltiba.

3.

Un tawa kreetna ustiziba —
Schi daila debesīs meitina —
Ta raud; — kā pehrle besdibinā —
Kriht ruhka, tīhra afara.

2 — dīsch.

Naudas-papihen zena.

Pehterburgā, 29. Augustā 1880.

Papihēi	prafija	malkaja
Busimperials gabala.	7,86	rubl. 7,84 rubl.
5 proz. bankbiletu 1. islaib.	94 ¹ / ₂	" 94 ¹ / ₂ "
5 " 4.	92 ¹ / ₂	" 92 ¹ / ₂ "
5 " insīripz. 5 aīsnehīm.	—	" 93 ¹ / ₂ "
5 " prebmīj. bileses 1. emīt.	223 ¹ / ₂	" 222 ¹ / ₂ "
5 " 2.	219	" 218 ¹ / ₂ "
Pehterb. 5. " proz. pilī. oblig.	—	" — "
Kreem. sem. kred. 5% kīlu-sīhm.	125 ³ / ₄	" 125 ¹ / ₂ "
Karkowas semst. 6 proz. kīlu-sīhm.	—	" 98 ¹ / ₂ "
Rehwales and. bankas akz.	—	" — "
Leel. Kreem. dīselz. akz.	266 ¹ / ₄	" 265 ³ / ₄ "
Rīhg.-Dīn. dīselz. akz.	—	" 152 "
Dīn.-Wīt. dīselz. akz.	—	" 163 ¹ / ₂ "
Barsh.-Teresp. dīselz. akz.	—	" 131 ¹ / ₂ "
Drelas-Wīt. dīselz. akz.	—	" 170 "
Rīb.-Bolog. dīselz. akz.	87 ¹ / ₂	" 87 "
Mast.-Brest. dīselz. akz.	—	" 108 ¹ / ₂ "
Baltijas dīselz. akz.	—	" 109 ¹ / ₂ "

Atbildes.

C. T.: Sinojums no S. pagasta (meita eedfirdinajusi jauneli, gribedama, lai winu nem u. t. pr.) ne-ees drukā.

Weesonam: Sinojums par Falzgrahwes, Bramberges un Kāschmeres skohlas-nama eemēhtīshamu, ko "Bal. un ū. ū. ū." lahat, jau bij drukatawā nodohts, — kad Zuhju rastu dabujahm. Kas paprekschū nahk, tas paprekschū mal.

S. T.—z. L.: Ikkatu sinojumu par "salumu-preekeem" newaram iileetaht; tikai lahdus-retus eelefas "Avisēs", jo zitadi laftajī dabutu par dauds dsirdeht — par to pāzītu leetu.

S. R.: Paldievs. Luhgtum, drusku usgaibīt.

N. R.: Kārlis: Dīselzīnam nav smahbejamā; bet šām brihscham newaram luhgumū iipildiht. Warbūt us preeksch.

Kānnakajam krusdehīlam: Teeshami nam labi, ka landis neproht basnīžā meerigi palikt, bet dauds staigā. Beram, ka zein. mahzītās sahrtību eegrohsīhs — un newajadsehs rastīht "Olkshēlera papīnam". Tautas-sheechnīna vispahrigi pāsihīstama.

S. R.: Bar "fehrmulīnu un wahnu" laftajī dubs jau laftītītī.

N. R.: Biebsamēs: Biebsamēs, ka "preeki Kēlshē birē" tit labi isdewahs. Līdz ar Jūnas pateizamēs Zemīchewitsa, Krafta un Müllera īgeem par winu puhliniem. Bet tamīlīdīfigu sinojumu jau laftētītītī numurā. — Tulkoset kahdu no mineteem stahītīneem; tad redserīm. — Ejet, prieziatī!

M. G....: "Chwījā" rohnahs labas dohmas; bet pee dīsījas buhtu dauds jastrāhdā, pirms eet laudis. Nedīsīsim, waj kahdu reisi to eespehīm.

Latv. Av. redaktors: J. Weide.

Sludināfchana s.

No Bez-Jaun-Saules pagasta-waldīšanas teek Bez-Jaun-Saules pagasta galwas naudas mākatajeem preektch wehrā nemīshanas - sinams darihts, ka Bez-Jaun-Saules pagasta galwas - naudas aprektīnīshana par 18⁸⁰/s. gadu ir jaistahdita, un ka latris Bez-Jaun-Saules pagasta galwas - naudas mākatajs no schi deenās to war rebscht, un par wina, ja ar tāhdū aprektīnīshana ar meeri nebuhtu, likumīgā laikā pee usraugu - teesas fuhdsētes. Turklaht teek wiñi scheitenes galwas-naudas mākatajs uzaizināt, sawas nodohīshanas par 18⁸⁰/s. g., kā ari no senaakēn gadeem, līhdī 1. Janvarī 1881. g. scheit nomāstāt, jo wiñi tee, kuri līhdī tai deenai ha-was nodohīshanas nemomāshas, līls latris ar 50. kap. f. strahpehts.

Bez-Saule, 20. Augustā 1880.

(N. 514.) Pagasta-wezalais: J. Gudsche.
(S. W.) Pag.-skrihv.: Schmölling.

No Auzumūnīshas frohma vagasta-teesas teek uzaizināt wiñi tee, kam pret to fahda likumīga ceruna buhtu, ka pee Auzumūnīshas pederīgais Janis Schmidmanns to pee Auzumūnīshas pagasta pederīgo Jahnha Mūntler dehlu, Jani, ihsta behrma weetā peenem (adoptīt), līhdī 21. Septemberim 1880. g. sawas cerunas scheitāt peenest, jo wehlak notīts kā Balt. pr.-lit. 185. art. to pāvehl.

Auzumūnīshā, 18. Augustā 1880.

(N. 25.) Preelchsehd.: J. Müller.
(S. W.) Tees.-skr.: Kraft.

Bormates pagastam ir
pagasta-fkohlotajs
waijadsīgs; lās scho weetu grīb uzaemt, lai meldahs ar waijadsīgahm leebības - sīmēm pee Bormates pagasta-waldes 10. Septemberi 1880. g.

Bormate, 13. Augustā 1880.
(N. 115.) Pag.-wez.: Pehter Čhrpe. +†+
Pag.-skr.: Feldmann.

Nūti par frohma un pagasta nodohīshanas par 18⁸⁰/s. gadu ir preelch scheit minētēm vagastēm vēz wētneku pulka nōleīshanas sagatavoti; tamēdēt teek wiñi scho pagastu lohželli, kā ari tee no kār-deenesta us bītēt un ari pavītam.

atlāistee saldati

zaur scho sludināshamu uzaizināt, kureem kābds emēlīs pret wētneku nōleīshana buhtu un pee angstātām teehām fuhdsību dohmatu wēt, sawas pētrīnas ar waijadsīgahm ierābīshanas par 18⁸⁰/s. g. sawas pagasta-waldes waijadsīgs; lās par to leebības-rāstus ūpehi usrahdiht, un to wētu maj tuhlt jeb 15. Oktobri ūch. g. grībētu peenemt, lai dehī nōleīshanas meldejāhs pē minētās mui-sīhas pagasta-waldes.

Prohdes-mūnīshas pagasta-namā, 31. Ju-nija 1880.
(S. W.) Pag.-wez.: J. Bohrmall.
Skrihv.: J. Leelaks.

No Bez-Jaun-Saules pagasta-waldīshanas teek sinams darihts, la wina 6. Septemberi 1880. g. scheitenes teesas-namā pārlaboschāmā zc., kā ari

20 jaunu gultu

uitāfīshāmā preektch Jaun-Saules stohlas,

masak matħas pagēbretājam nodohīs; un

teek amātētēt uzaizināt, minētā deenā,

wāsdeenas laikā, ūpehi atnahlt un scho

darbu uſnemētēs.

Bez-Saule, 21. Augustā 1880.

(N. 517.) Pag.-wez.: J. Gudsche.

(S. W.) Skrihv.: Schmölling.

No Līklum-mūnīshas (Stāblīten) Dan-

nēpēles pagasta-waldīshanas teek vēz

wehrā nemīshanas ahrpus dīshwodameem

pagasta-lohžekēm sinams darihts, la gal-

was-naudas rehīshanas un klāfēreīshana

preektch 18⁸⁰/s. g. 25. Septemberi ūch. g.

līls idarita, — un tāpat sawa ūmīja ar

krīstātāmā grāmatāmā tā deenā ūpeherā-

da, — ar to uzaizināshāmā, la wētem teem,

kam buhtu kābds atveeglināshanas ceru-

nas ar waijadsīgahm pērahīshanas, ja

negrib tāhs ūndeht, Līklum-mūnīshas tees-

as-namā ja-atnahlt un ūjavi ēmētēt ūle-

wētneku pulka preektchā.

Līklum-mūnīshas teesas-namā, 25. Au-gustā 1880.

(S. W.) Tees.-skr.: G. Bremig.

Leel-Gēres frohma un pagasta nodohī-

shanas ierābīshanas-liste par 18⁸⁰/s. g. ir

haraktīta; tāpehā ūtēm teem, kuri dohmatu

mājās mākatajs ūkārītā ūtēt, sawas

cerunas un nevēzības pērahīshanas

12. Septemberi 1880. g. scheit jāpēnes, jo

wehlak tāhs netīks wārs ūwehrōtas.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

Leel-Gēres pag.-walde, 25. Augustā 1880.

(N. 1249.) Pag.-wezalais: J. Röhme.

(S. W.) Pag.-skr.: W. Berch.

</div

3. (15.) September 1880.

Basnizas un ffohlas finas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditajš: Sinas. Falzgrahwes skohlas-nama eeswehtischana. Nuna ic. Missiones lapa.

S i n a s .

Par tautas-apgaismoschanas ministeria, walsts-sekreteera Saburova, rewissjas zeloschanas fwaru Kreewu awise „Now. Wrem.“ dohd garakā rakstā tohdu pahrspreedumu: Schoreis naw wis pahrluh-koschana kā pa wezam, bet vilniga eepasibshonahs ar tautas-skohlu buhschanu, pret kurahm senakā tautas-apgaismoschanas ministerija ne-isturejahs wis kā mihta mahte, bet kā bahrga pamahete. Ar to fakarā stahw politika, kuru jaunā ministerija esklatijuši par derigu, apeijotees ar semstibahm. Iau senak, eekams schō sawu zeloschanu usfahka, ministeris farakstijees ar semstibahm, tahm pefsuhitdams daschus jautaseenus par tautas-skohlu buhschanahm un waijadibahm, turflaht tahm daridams finamu, ka strihdus- un pretestibas laiki starp ministeriju un semstibahm pefsaitami senatnei, un ka ministerija gribot tautas isglihtibu weizinaht pilnigi us weenu rohku ar semstibahm. Schihs par tahdu laipnibu lohti preezigi bij pahrssteigas un steidsahs usaizinajumam paklaufi, un schahs winu finas un pahrspreedumi ministerim laikam buhs par pamatu jaun-ussahktā politikā tautas-skohlu finā.

Kahdas sekmēs schi jaunā politika fohla un ar kahdu preeku wina apsweizinajama, to warehs nogist, ja atgahdingajamees senakahs buhschanas semstibas-, ministerijas- un tautas-skohlu starpā. Kad semstibas zehlahs, tad winas ar leelu duhschibu lehrabs pee tautas-skohlu weizinahtchanas, lelus upurus tahm nedamas; tadehk jo pretigi bij tee nosazijumi no ministerijas puses, kuri, kā likahs, tik zehlahs aīs neustizibas un leelas faistishanas gribas. Ministeris arween waīrak pagehreja un arween wairak eezebla pahrluhku, zaur ko zehlahs, ka semstiba wairs nebij pats faijneeks, bet tik lafeeris paschas usturetās skohlās, un ka leelahs naudas-summas pa leelakai datai tika isdohtas preeksch pahrluhku un eerehdnu ustura. Tahdōs apstahkōs, finams, semstibu ruhpiba par skohlahm arween wairak noslahba un budschetu gandrihs wifur pamastnaja, — ja, daschās weetās skohlas pawifam flehds.

Zagad, jaunai ministerijai rihkojotees, zerama pamatiga pahrehrschchanahs. Diwi wehleschanahs pee tam parahdahs. Pirmahart zerē, ka nu radifees wairak naudas tautas-skohlahm, — ne wis ka ministerijai no fawas puses buhtu eespehjams leelas-naudas-summas doht, bet ka draudsigā fatifikshchanahs ar semstibahm un winu paschvaldibas teesibū atdohschana panahks, ka semstibas skohlu budschetu labprahrt pa-augstinahs pehz waijadibas. Ohtlahrt stipri zerē, ka lihdschiniġā faistishaua zaur pahrluhku eerehdneem beigfees. Jo ihpaschi pee tautas-skohlahm atreebjahs ta politika, kas neweena netaupa; jo weetigahs waijadibas Kreewijā ir lohti daschadas. Un schihs daschibas ewehroht, bij ustizehts ihpaschi semstibahm, kuraahm tadehk leelaka patstahwiba tautas-skohlu buhschanas lohti waijadfiga. Ja pehz tahdeem prinzipiem strahdahs, tad ari drohschi zerams, ka tautas-skohlas Kreewijā jo ahtri usplauks.

Par faktu-skohlahm Rihgā „B. W.“ eesuhtihits schahds raksteens: Kā ruhpigai mahjas-mahtei jasīn, pee kura māses-zepeja jeb kurās bohdēs war jo nefamaitatu un weseligu meefas usturu dabuht, tāpat wezakeem jasīn, kurās eestahdēs tee war „par naudu pirk“ nefamaitatu un weseligu garigu usturu. It ne buht naw weenalga, kurās skohlās tee fawus behrnus nodohd, jo deemschehl ari ar skohlahm muhsu laikōs dauds zilweki grib dsikt tikai schwindeli. Kā wisās kahrtās, tā ari skohlotaju kahrtā, atrohnahs deewsgan tahdu personu, kurās skohlas usluhko tik par flauzamahm gohwihm jeb winu pelnas kahribai kahpodamahm deenestneezhym. Tahdeem skohlotajeem jeb tahdahn skohlotajahm tad ari nemas nenahk prahā muhsu zitkahrt tik lehriġā Kunga un Meistera bahrgee wahrdi: „Un ja las apghrezina weeu no scheem wijsmasakajeem... tam buhtu labak, ka tam dsirnu-akmens pee kafka tiktu pakahrts un wirsch eemests juhrā.“ Lai skohlotaju kahrtā tahdi pelnas kahrumneeki newaretu eeveestees par dauds, lai dauds zilweki skohlas ne-usluhko par Kalifornijas semi, kur fultu fmest, kad ziti awoti isskufchi, tad ir gan waijadfiga lohti stingra un

lohti ruhpiga skohlu waldiba, dauds stingraha wehl, nekā ir muhsu mahzitaji un daschi zur Deewa schehlastibu isredsetee skohlu inspektori jeb direktori. Swarigakais no skohlas waldibas usdewumeem buhtu ari tas, ka ta greestu leelaku wehribu us muhsu faktu-skohlahm, kuras pēhdejōs gadōs ihpaschi pilsehtās ir stipri ween wairumā gahjusčas. — Schi rindiku farakstijas principā ne buht naw tam pretim, ka par behru isglihtoschanu un audseschanu jaruhpejahs ikkatram, kam netruhkfst us to veenahzicas isglihtoschanas, intereses un fopraschanas. Winsch ari wifai labprahrt wehletu ikweenam zilwekam sawu dorbinu un sawu maiſti un nelad nelepotohs tik ar skohlotaja diplomu, waj or leelo ekfamenu, to awises brihscham lohti mehds usflaweht. Bet kluſu zeest, kad gluschi nesagatawoti, itin kā ar waru eelauschahs winu tik svehtā un dahrgā darba-laukā, un meerigi panest, kad tadehk pat wehl lengā un pulgo no Augstahs Waldibas apstiprinatu un no beedribas labi apgahdatu eestahdi, to ari nepalauj nedīs wina stahwoklis, nedīs wezako un behru jeb wina pascha labums. Lai runa tadehk pati leeta. — Bij usnemšchanas deena, 11. Augusts. Pebz ustrunas jeb apsmeizinaschanas us wezakeem un behrneem un Deewu paeluhgdamī, mehds skohlotaji pohrbaudijahm us jaunu peeteiktahs skohlneczes, lai waretu finah, kahdā klasē jeb nodakā ikkatru eelik. Pee pahraudischanas drihs israhdiyahs, ka ari Rihgā deemschehl wifis naw selts, kas spihd, un ka behrni, kam no Wahzu skohlahm bij labas leezibas dohtas rohkās, pa leelakai datai lohti wahji bij mahziti. Bet leelakais un tomehr gandrihs wiſnopeetnakais johks behru un winu wezaku kahrbuhschanā mumis bij japeedishwo pee kahdas 12 gadu wezas meitenes. Wahziski gandrihs teloschi un latviski neweikli laſiſu, ta tika waizata, waj proht ari kaut-ko no religijas. Wina atbild, ka latviski gan nemahloht, bet wahziski esohf mahzijusees pee weenas freilenes bihbeles-stahstus un bauschlus. Likahm tai bihbeles-stahstu usteikt, kuru ta wiſlabak mahzetu. Wina eefahka: „Am Anfang schuf Gott Himmel und Erde. Und der Erde war würste und leer“, tas buhtu latviski, ja artikeli „der“, kas schē nepareiſi leetahts, pahmainam ar „die“: Gefahkumā Deews radija debesi un semi. Un semē bij defas un tuſcha.

Schis gadijums mani pamudinaja, kad skohlas-istabā darbu biju beidsis, rakstamā kambariti wehl reis zaurskatiht jaun-ušnemto skohneetschu zensures-leezibas. Ko tur atradu? Daschas bij gluschi bes paraksta; zitās atkal bij paraksti pa 3 lihds 4, bet truhka skohlas wahrda. Us weenas leezibas kladri ir lasams: Zensur-Beugniss vom II. Semester 1879 für die Schülerin M. Börsing. Getadelt kein mal. Gelopt 2 mal. Religion gut. Lesen gut. Arikmethik geht an. Kalegraphie pflichtig ic. Netviloht tē man prahā ūchahwahs reformazijas laiki, kur Mahrtinsch Luters ar Melanchtonu atrada skohlotajus, kas pat ne „pater noster“ jeb „Muhsu tehws“ nemahzeja lahgā kahrtā. Bet kadehk tad Latweeschu wezalee fawus behrnus tahdās faktu-skohlās fuhta? Nu tadehk, ka tur tak mahza pa wahziski un aīs tihras konfurenzes pret afklahtahm skohlahm par mahzishanu prasa tikai 50 kap. par mehnesi.

Falzgrahwes skohlas-nama eeswehtischana.

Pee schi skohlas-nama peeder trihs pagasti: Falzgrahwes, Bramberges un Kaschmeres; — minetee pagasti wifas darischanas ir fawenojuſchees kohpā. Gan daschi dohī, ka scheem pagasteem truhlfstoht weenoschanahs-prahta, jo tee jau preeksch kahdeem 5 gadeem gribejuschi few skohlas-namu zelt, bet nenahkufchi weendīs prahdōs. Manim no schihs leetas ir zitadas dohmas, un zoru, ka tās buhs tās pareisahs. Mineto triju pagastu faijneeki peeder pee trim basnizahm: Jelgawas, Dohbeles un Salaks-muisčas. Wifas schinīs trijās draudsēs wini ir palihdsejuschi skohlas-namus ustaſiht un basnizas kohpt. Kad nu apdohī, ka wini jau preeksch 44 gadeem, paschi no fawis un bes kahdas augstakas waldeš pawehles, ar rents-funga atwehleſchanu muisčā skohlu eetaſija, tad tas scheem pagasteem wehl par gohdu ir japeemin. Bet kamdehk wehl pat tahdahm leetahm

runah? Greessim sawu wehribu us jaunā skohlas-nama eeswehtischanu, kas notika 17. Augustā f. g.

Skohlas-nams atrohnahs ne tahl no Krohna Falzgrahwes muischās, mi ir labi paprahwa, no keegekeem muhreta ehka. Cetaise namā warbuht wareja buht zitada; bet tas nahlamibā ihsti israhdiess! 17. Augustā, kā eeswehtischanas-deenā, bij sagahjis leels lauschu pulks, tā ka namā nebij wiseem ruhmes. Ehka bij puschkota salahm meijahm, jauneem frohneem un smukeem wihjumeem. Pehz pulksten heem abrauzza Jelgawas Latweeschu lauka-draudses mahzitajs Conradi lgs ar wehl diweem amata-brahkeem. Pehz nodseedatas dseefmas zeen. Conradi mahzitajs runaja par Pahwila wahrdeem, Galateescheem rakstiteem: „Lai tas, kas to h p mahzihts, isdala wifadu labumu tam, kas to mahza u. t. j. pr.“ Zeen runatajs peemineja, ka leels labums draudsehm nahk no Deewa un Keisara schehlitas zaur skohlotajeem; tavehz draudsehm ari tas ja-atfihst, un jasaldina un ja-atweeglinā skohlotaju dñshwe. Draudsehm nebuhs skohlotaja gohdu pelt, ihpaschi tad nē, kad behrni to dsird. Draudses lohzelteem un skohlotajeem buhs meerā un mihlestibā dñshwoht; lai zits zitu ness un sawā fadishwē zits no zita ari dauds — paness. — Tad zeen. Conradi mahzitajs norahdiya us To, kas ir ihpaschi tautas-skohlu mahzibahm par grunti un pamatu, prohti us Jesu Kristu un Wina svehto wahrdu, peeminedams, ka tizibas-mahzibahm ja-eenem muhsu tautas-skohlas pirmā weeta, jo bes Deewa bishjaschanas ne-isnahks nelas labs, lai ari zitas sinaschanas buhtu deewšin zil dñslas un augstas. Beidsoht zeen. mahzitajs fazija, ka schē ir ta sehschanas-weeta, un wehleja, lai ta sehkla nestu sawā laikā simtkahrtigus auglus. Pehz tam runaja zeen. Grass mahzitajs, kā tautas-skohlas zehlufschahs. Grass lgs fazija, ka jau pirmōs kristigōs laikōs esohf skohlas bijuschas, bet tās bijuschas wairak tikai preeskī augstakas kahrtas zilwekeem un preeskī bagateem. Par tautas-skohlu zelschanoħs wišwairak gahdajis Mahtinsch Luters. 1524. gada Luters rakstījis pee pilsehtu birgermeistereem un luhdsis, lai pilsehtas zeltu semakas schķiras laudihm skohlas. Tā tad ar Ewangeliuma skaidrās mahzibas eeweschānu, ari pee mums Kursemē zaur Gotthardu Kettleru gaismā wairak un wairak isplatijssees pee semakas kahrtas laudihm. — Wehl runaja kahds skohlotajs is ziturenes, wezakus pamudinadams, lai schō weetu allasch tā mihlē, kā tagad pee eeswehtischanas. Runatajs fazija, ja grib, ka no behrneem kreetni zilweki is skohlahm isnahktu, tad wezakeem ar skohlotajeem waisaga brihscheem sapulzetees un aprunates, ka ar behrneem eet us preeskī. Wezakeem buhs behrnu tikumus un netikumus skohlotajeem issstahstiht, tad tikai skohlotajs war labi finah, us kuru puši buhs wehribu ihpaschi greest. — Leel-Swehtes skohlotajs, Seewalda lgs. skohlas-nama jaunkohs puschku un krohnu apluhkodams, peemineja, ka skohlas draudsei pee-klahtohs fawa skohlotaja dñshwi ar tamlihdsigeem „mihlestibas un labdarischanas frohneem“ puschkoht, jo tas jau mahzijis tilkab tohs wezakus, kā ari tagad winu behrnus. — Falzgrahwes skohlas-wezakais, Böttchera lgs, isskaidrodams muhsu preeskīhejo pēsīhmejumu, issfazija pateizibas Augstai Waldischānai, pagasta waldischānai, pagastam, amatneekem, kirspehles skohlas-komisjai, teem trim mahzitajeem, kā gohda-weekeem, trim skohlotajeem — Müllera lgam un wina meitinai, kas tagad nelaika mahtes weetu skohla ispilda, un skohlotaja palihgam. Swehtku weefus eepreezinaja „Lihgo-kohris“ ar tschetrbalsigu dseedschanu un zaur telurijumu, to „Lihgo-kohris“ skohlai dahwinahs. Bij jau wehls wakars, kad swehtku weesi no turenas schķirahs. Us mahjahm eedams, wehl reis atskatījohs atpakał. Jauki bij redseht, zil kohschi wifos lohgōs uguns mirdseja un apgaismota wifū skohlas-nama apkahrti. Beenijami lasītā, wehlejim no wifas firds, lai ari schīhs skohlas gara-gaismas starī wifus trihs pee schīhs skohlas pēderīgohs pagastus apgaismotu, un teem tilkab pee garigahs, kā ari laizīgahs labklahschānās pēpalihdsetu. Tad pagasteem puhlini nebuhs bijuschi — weltigi!

J. R.

Muna,
tureta Bauskas aprinka skohlotaju-sapulžē
no
J. Kronberga.

Dasch-daschadas fabeedribas un sapulžes ir malu-malās, un if-weenai sapulzei un fabeedribai ir faws noluks, faws mehrkis. Sī-nams, ka wifahm naw wennads mehrkis, bet faprohtama leeta, ka daschadas fabeedribas tik tamdeht ir zehlufschahs, lai faweenoti spehki to atsneegtu, to tsdaritu, kas weena pascha zilweka spehkom naw

eefpehjams. Kad nu wifahm lauschu schķirahm sawas wifadības, kas ihpaschi zaur fabeedribahm nokohpjamās, kamdeht lai ari skohlotajeem tahdu nebuhtu? Tadeht firsniga pateiziba „skohlotaju-sapulžu“ dibinatajeem, wezinatajeem un wadoneem! Jo labaks usdewumis kahdai lauschu schķirai, jo gruhtak tai nahksees schō usdewumu ispildīht, un jo gruhtak tas ispildams, jo wairak tai pee tam wifadībs isweizibas, ismanibas, sapraschanas un apkeršchanas; wahrdu fakoh: spehka. Tadu spehku war zil-nezik eemantoht sapulžes. Zil gruhts, bet ari zil fwarigs — skohlotaja usdewums, tas naw issakams, bet tikai fajuh-tams, un ihpaschi tad fajuhtams, kad stahwam un strahdajam kahdā, ar leelakeem un masakeem skohlas-behrneem pildītā skohlas-istabā. — Beenijami amata-brahli! muhs fawz par „skohlotajeem“ jeb par „skohlmeistereem“. Ka pehdigais nosaukums ir dauds augstaks par virmo, to jau pats wahrds faka. Kas kahdā leetā un amata „meisteris“, tas to pareisi faproht. Waj pee mums tas ari tā ir? Nu brihscham — gan, bet brihscham ari warbuht — nē. Bet tā jau ir: Kad isnahk no muhsu skohlahm labi behrni, tad wezaki un fain-neeki mehds fazīt: „Deews behrneem dewis labu garu“; bet kad isnahk slikti behrni, tad skohlas un skohlmeisteri tohs famaitajuschi. Teescham gruhti panesama pahrmeschana!! Kad lokla-, dñselses- jeb zita kahda materiala leetu famaitā, tad to war atlīhdsināht, bet behrna dwehfseli famaitaht, ir ne-atlīhdsināma skahde. Teescham neweenam skohlotajam firds-apšina nepahrmetihs, ka kahdu behrnu buhtu tihfci famaitajis, bet skohlotajs ari newarchs ik reis leelitees, ka jau pilnīgs „meisteris“ sawā skohla, jeb skohlmeisteris. — Warbuht, ka wina pa leelakai dalai buhs japeeteek ar to nosaukumu: „skohlotajs“. Kad apdohmā, ka skohlotaja eerozis naw zits nelas, ka wina gars, kas parahdahs wina wahrds, darischanas jeb wifā wina istureschānā, tad jasaka, ka skohlotajam ar masakeem skohleneem ir jabuht — behrningam, ar prahwakem un sapratigakeem — gudram un sapratigam, ar nerimshahm — ismanigam, ar pakuhtrēm — ne-apnikus-cham, ar uszītīgeem — pateizigam, ar sliktēm — nepahrsteidsigam, un ar tahdeem, kuru dabu wehl ihsti nepahrstīht, — apdohmigam. Kad tahds ir skohlotaja gars, tad tas zil-nezik gan waretu buht „meisteris“ sawā amata. Bet tās ir ihpaschibas, kuras wifas kohpā pee greh-zīga zilwela gruhti atrohdamas. Un tatschu, kas tai amata un weetā stahw, tam buhs pehz tam zenstees un nemt par preeskīshmi to ihsto meisteri — Jesu. — Mehds sawās skohlas dabunam behrnu ne ween ar daschadahm preeskīshinaschānām, bet ari ar daschadahm gara ihpaschibahm. Daschi behrni, no kreetneem wezakeem mahjās labi audzinati un jau labi pamahziti, nahk skohla ar to zeribu, ka nu wa-rehs ne ween wairak mahzitees, bet kā skohla wineem wairak-mahzichānās drīhsak weifsees un buhs weeglak, nekā mahjās. Ziti wezaki atkal pee kaut-kahda nerahmuma sawu masino baida, fazīdamī: „Pagādi tik, raidīsim tevi skohla, tur tu mahzitees rahmību, tur tēw ijdīhs wifus nikus.“ Zaur to behrnam tohp skohla par bee-dekli, un behrns dohīmā, ka skohlotajs bresmīgs zilweks — ar leelu nuhju rohla, kas us to wifmasako pahrskatischānās tuhdat fit, rauj un pleskī. Tadeht skohlotajam, ja tas grib pee fawem masinajeem buht meisteris, waisaga israhdiht sawu meistera isweizibū pirmajā deenā, pirmajā nedelā. Wifpirms skohlotajam buhs tā mahzīht, ka behrns jau pirmahs deenās isschķir, kahda leela starpība ir starp wezaku mahzichānās mahjās un starp skohlotaja mahzichānās skohla. Tam behrnam, kas us skohlu atnahk trihzedams im drebedams, skohlotajam buhs pirmahs deenās skohla padarīht par preekū deenahm. Tadu skohlenu buhs skohlotajam zaur pateisu mihlestibū no wifahm bailehm atswabinaht. Skohlotajam nebuhs peemīst, ka skohleni, pirmo deenu skohla atnahkusi, ir weesi; un kā sawus weefus usnemam, tā weesi no mums dohīmā. Pirmā fastapschānās ar zilweku ir no leela swara; un tā tas ari ir pee muhsu masajeem audselneem. Kad jauneem skohleni ohtrā deenā jeb ohtrā nedelā us skohlu nahkdamī bīrdīna afaras, tad skohlotajs pa dākai naw meisteris bijis sawā pirmajā, lohti wifadības darbā, prohti — behrneem skohlu padarītu mihtu. Tā tad pirmā, labā zeriba jau beigta. — Salams-wahrds faka: „Gals labs, wifīs labs;“ bet no jauneem skohleneem war ari fazīt: „Ja eefakums labs, tad ari buhs beigas labas.“

Manim schķeet, ka tas ar skohlotaja „meisteribū“ ne buht resa-eteahs kohpā, kad skohlotajs tuhdat pirmajā deenā nahk pretim jaunajeem skohleneem, tā fakoh, ar „mehmeem burteem“ jeb ar „gruhtahm skohlas-mahzibahm“. Waj nebuhtu labak, kad skohlotajs pirmajās deenās mahzitu sehdeht, bet rahmi sehdeht, grifeli rīstīgi rohkā tu-reht, sawas leetas kahrtīgi nolikt un panemt, meerigi vazeltees un no skohlas is-eet, tāpat ari eenahkt un nofahstees. Skohla wifas

leetas opfatiht un ar tahm eepashtees, to, ko reds un dsird, mahzitese sapsast un kahdu wahrdinu runaht, ta ka behrns us mahjahn aifgahjis war ziteem kaut-ko pastahstiht no tam, ko dsirdejis un redsejis. Kadhi behrni atnahk us skohlu „ar redsoschahm azihm“, un tomehr neka nereds, ar „dsirdoschahm ausihm“, un tomehr neka neddsird; mahk runaht, un tomehr newar zitam neka pastahstiht. Skohlas pirmai mahzibai waijadsetu buht — behrna azu, auſu un walodas atwehrfchanai.

Leels geuhntums ir skohlas pee kahdeem finits skohleneem meeru un rahmibu ustureht. Jau no behrnu dwaschoschanas un elposchanas zelabs trohksnis; kur tad wehl, kad skohleni sawa starpa tschufst, treez jeb knapstahs?! Pret scho indewi ir derigahs, un weenigi derigahs sahles, skohlotaja pascha rahma un nopeetnà isturuchanas. Ikkatris buhs manijis, ka mehs usklauſotees us runataju labprahf skatamiees, it ka ar sawahm azihm wahrdus is wina mutes isnaemtum, jo zaur tam muhsu usmaniba tohp leelaka. Ta ari buhs buht skohla ar skohleneem. Kad nu p. p. skohlotajs tizibas-mahzibas, bihbeles-stahstu, pasaules-stahstu, geografijas- un zitu mahzibas stundas, kur skohleneem tikai ja-usklauſahs un ja-atbild, stahstidams un mahzidams — skohla apkahrt staiga, tad skohleneem weenumehr jareeschahs ar sawu waigu us skohlotaju, zaur ko usmaniba tohp trauzeta; bet kad skohleni pa-leaf us skohlotaju neskatijschees, tad wisa usmaniba drihs pagalam, un behrni fahl waj nu zitu ko dohmaht jeb ar rohlahm knibinatees. Skohlotajam, tamehr tas par kahdu leetu behrneem stahsta, runa jeb tohs mahza, japalek us weetas stahwoht jeb sehschot, ta ka wisch war wissus skohlenus pahredseht, un skohleni atkal winu war redseht. Is skohleni azihm un gihmjeem skohlotajs war maniht, kur sch usmanibas runatajam ihds eet, un kur sch ar sawahm dohmahm fahl no zeka nokliht. Skohlotajs peepeschi zet preeschah kahdu jautajumu, un ne-usmaniga gars tohp jautrinahs, bes ka ziti skohleni to buhtu manijuschi. Ja behrni kahdu reis paliktu nemeeerigi, ne-usmanigi un fahktu dohmaht us zitahm leetahm, tad skohlotajam buhs lehnibas mokleht kahrtibu eegrohshi, bet ne wis dauds apsault, kleeght un blaustitees, jo schee pehdejee lihdsekti jau it deewsgan leetati mahjabs; tee behrnam now nekahda swescha leeta, un tamdeht ari ne-eespehj pee behrna dauds ko isdariht.

Naw labi, kad ar skohleneem pilditu skohlas-ruhmi atstahj mahzibas stundas weenu paschu; labak behrnu islaist ahrä jeb pawifam atlaist us mahjahn, neka teem usdoht tais stundas pascheem ko mahzitees. Kahrtibo ir wifurj, bet ihpaschi pee skohleneem leela leeta. Skohleneem jasen, kur a weetä un laika skohlotajs winu preeschah stahw, lai ar nopeetnibas un usmanibas us to skatahs un klausahs; jasen, kur a weetä un laika war pee skohlotaja pee-cet, ka pee mihta tehwa, un ar to isrunatees; un jasen, kur a laika tee ar skohlotaju, ka ar sawu labako draugu, war preezatees. Skohlotajam buhs sawu laiku ta eedaliht, ka behrneem wiss tas buhtu espehjams. Kattram dñshwam radijumam ir jakustahs un jadarbojahs. Tapat ari behrneem. Tamdeht ne ween skohlas-stundas ir labi, jo labi ja-eedala, bet ari brihw-laiks. Sinamam laikam waijaga buht preeschah efschanas, sinamam laikam, kur skohlotajs kohpä ar behrneem waj nu ko strahdä jeb spehlejahs, sinamam laikam ari waijaga buht, kur behrni weeni paschi mahzahs un fataisahs us skohlas-stundahm, bet waijag ari sinamam laikam buht, kur tee weeni paschi sawa wakä spehlejahs, lai tee paschi mahzitohs pareisti leetaht sawu patstahwib. Kur skohlotajs pats ir kahrt, tur skohleni par saweem misjumeem now tik atbildigi, ka tur, kur tee weeni paschi. Kad wiss pehz kahrtas eedalihts, tad teem nemas ne-atleek laika preeschah launeem darbeem. — Saprohtams, ka

meesigas strahpes tad arweenu wairak is skohlahm sustu. War un pref meesigahm strahpem skohlas ir dauds runahs un rafstihts, bet tik dauds tik gribu wehl peelikta kahrt, ka ari schini fina skohlai daschur eis waijadsetu isschirtees no mahjahn. Ikweens skohlotajs fazijis, ka ta winam ta laimigaka deena, kur a neweenu skohlenu now ne ween meesigi apstrahpejis, bet kur ari neweenam behrnam now brihdina wahrdi fazijis. Kad kahdu reis kahds ja-apstrahp, ak,zik tad fids ir bailiga, waj behrnam now pahri darihts? Waj newareja apgrahf-schanohs warbuht nowehrst? Sahdsibas, un zitus leelus grehkus, kas meesigu strahpi pelna, waretu pa dalai nowehrst, kad tur, kur now kohp-chschanas, behrni sawas kultes tura aisslehtä weetä; kad wiſi us reis eet ehst, un pa-ehduſchi atkal us reis no chschanas atstahjabs, un kad pa naaktihm gulamäis istabäis uguni dedsina, — un tas jau ta-käta ir waijadfigs preeschah ahrä iseschanas. Es dohmayu, ja tikai tee masee taptu labak audfinati, bes lamaschanas un fischanas, ne ween skohlas, bet ihpaschi ari mahjabs, tad nebuhtu tik dauds par teem lee-lajeem jasuhdsahs. Schai leetai ta waijadsetu notiktees: Kad wisa lubgschana, wisa mihta pamahzifschana, wisa laba preeschahsime now neka lihdsejusi, tad waijadsetu kertees pee ruhpjakeem lihdsekleem.

Tas wahrds „skohla“ nosihmè tik dauds ka svehtischana, at-puhto no meesigeem darbeem. Wezoejem Ateneescheem bij likums, tahdu ar nahwi sohdiht, kas skohlas klusumu, un svehtumu zaur ne-atweh-letu trohksnigu ee-eeschani apgahnija. Ta bija pee paganeem; bet ka ir daschbrihd pee mums kristiteem zilwekeem?

Behrnam ar eestahschanoohs skohla fahlahs pawifam gits, jauns muhscha laiks. War ikdeenas wairak un wairak maniht, ka behrns ir garigs radijums un Deewa radineeks. Woloda, wezaku mihelestiba un paklausischana ir tee pirmee preeschahmeti, us ko jalohka behrna prahs un behrna fids. Behrns pats atsift, ka pirmajai wezai dñshwei un eeraschai, ka nepaklausischana, Eidoſchanai, nerahntibai ir japalek ahrä aif skohlas durwihm. Tahdas buhschanas meera-, svehtischanas- un svehtä atpuhtas weetä neder. Bet lai behrni tahdas aissegtas ihpaschibas, ka konterbanti, skohla ne-eenestu, wezakem ar skohlotajem ir ja-eet rohku-rohla. Wezakem ir ja-isstahsta skohlotajam behrna tikumi un netikumi, allasch ar skohlotaju jasateekahs un, ta faloht, sapulzes janotur, farunadamees, ka ar behrnu eet, kad tas jau kahdu laiku skohla bijis. Ka behrns israhdaahs mahjabs, waj netikumus atstahjis un tikumus peenehmees? waj jau war maniht, ka skohla to lohzijsi un grohsijjsi us labu, jeb wehl ne? Kad skohlotajs to wisu fin, tad tas sawu wehribu war us waijadfigo pusigreest. Bet deemschel, po leelakai dalai ir un paleek behrnu wezaki skohlahm sweschineeki, kas sawus masinohs weenreis us skohlu aise-dñsch - daschu reis pat ari to wehl paschi nedara, bet suhto behrnu weenus paschus pee peerakstischanas — nu tik gaide us to laiku, kur tohs atkal atdabuhs preeschah sawahm laizigahm waijadfbahm. Ka tad pee tahdas buhschanas war laba audse, kreetni zilweki isaujt? Kad kohzinsch eedehstih, tad ja-eet to allasch apfatiht, waj naw kahds leeks sarinsch janogreesch, waj naw kahds lihuminisch taisni ja-issteepj, jo nepeeteek wis, ka sakam: „lai nu Deewinsch audsina“. Skohlotajs behrnu bes wezaku ihpaschahs peepalihdsechana gan war mahzicht, bet ne audsinaht.

Allasch ja-eeweiro, un nebuhs aismirst, ka behrnu pirmä audsinafchana mahjabs un skohlas ir jo swariga preeschah familijs, sadföh-wes un walsts lablahfchanahs.”)

* Wehlamees, ka tafs schi ussuumetahs dohmas taptu eewehtotas — til lab no skohlotajem, ka ari no wezakem; tad muhsu skohlas wehl labak plautu un salatu.

M i f i o n e s I a p a.

Par paganu tizibahm.

(Beigums.)

Ayust. darb. 13, 47.—48. Tas Rungs mums ir pawehlejis: „es tevi par paganu gaifchumu esmu eezehlis, ka tu buhtu ta pestischana lihds pasaules galam“. Kad nu tee pagani to dsirdeja, tad tee preezajahs un flaveja ta Runga wahrdi un tizeja, zik us muhschigu dñshwoſchanu bija isredseti.

4. Amerikä pee Indijaneescheem jeb Sarlan-ahdeem winu finas no ta leela gora Europeescheem par leelu apbrihnoschanoohs bishas; bet mehs atsiftam, ka tafs ir atsiftas no tafs pirmajahs tizibas, ka zilweki no paradisee lihds panehmuschi un us saweem pasaules

zekeem pamasam pasaudejuschi. Bet pee scheem ta ir wairak nelä pee zitahm tautahm usturejusees.

No teem pusohtra miljoneem paganu, kas muhsu gadu-fimteni zaur misiones-darbu pee Ewangelijuma tizibas tikuschi atgreesti, leelaka data (11/12) peeder pee beskulturigahm tautahm. Ne ween deenwidus-juhru falas, Madagaskarä un Deenwidus-Afrikä ar kristigu tizibis ir ahtri us preeschah gahjis, bet ari pee tahm beskulturigahm dñsimtahm tautahm Preesch- un Pakal-Indijä un Indijas falas; un ja pee Seemel-Amerikas Indijaneescheem ar misiones-darbu mas weizees, tad tur winu tiziba nebij ta waina, bet Europeeschi kolonistu bahrdiba, kas winus misionei darija par pretineekeem. Ta pati waina ari pee Afri-

kas Nehgereeem, kas zaur Eiropeeschu wehrgu-andeli kaitinati, Eiro-peeschu misionei turahs pretim; tur wehl japeereh kina neweseligaais gaifs, zaur ko dauds misionaru tohp nonahweti. Jaleek wehrā, ka misiones-darbam pretojahs dauds masak beskulturigu tautu mahziba, nelā wian dīshwofchanas eeraschās: zilweku afins-isleeschana, wehrgu-buhschana, wairak seewu apnemfchana, nefahrtiba un flinkoschana, kas ir wifas atmetamas un issaknojamas, pirms Ewangelijsuma faknes tautas firdi war esfaknotees. Tāhdai issaknofchanai tautas ar faweeem wadoneem wairak turahs pretim, nelā kristigai mahzibai. Bet kur tautas lohzelli no fawas dīsimtenes israuti un zitā semē eedehstti, tur ari no teem kauneem tehvischkeem eeradumeem weeglaki wareja atrau-tees; tur drihs wifis ir tapuschi kristiti, kā p. v. Nehgeri Wakar-Indijā, Surinamā un ari Fritaunē un Liberijā pēc Aſrikas juhrmalahm. Bet kur tautai ar ahrigu kulturu (dīshwes iſglītoshanu) lihds ſchim fweſchē grehki un kauna leetas no Eiropas tohp peewesti, tur tauta ap-mirſt ne — kā misiones pretineeki mehds ſaziht — zaur misioni, bet tapehz, ka ari misione wian wairs newar isglahbt no nahwes, ko eerihjuſi.

II. Kulturigu tautu tizibas.

Kulturigas tautas wežōs laikōs mehds faweenotees ihpaschās walſtis ar ihpascheem likumeem un teefahm, ar ihpaschu walodu un tizibū; tiziba ar wifadahm walſtis eerikteſchanahm un tautas eeraschahm tā bij fa-augusti kohpā, ka ar tautas-tizibas nihkſchanu ari tāhs walſtis isnihka. Muhsu deenās tāhdas tautas tizibas pa leelsai datai ir uswaretas waj no kristigas tizibas, waj no Buda-tizibas, waj no Muāmeda-tizibas; tagad wehl winas rohnahs Preelch-Indijā, Kihna un Japanē ween. Bezu-wezahs weeniga Deewa atſihfchanas weetā tautas gudree un dīſeemineeki ir ihpaschus deeweltus zehluschi, kas now wifis kauni gari, bet wairak pehz zilweki lihdsibas, ar zilweka juſchahnahm, un no wineem ihpaschus ſtahſtus ſtahſtijuschi, kas no zilts us zilts tohp atmantoti. Scheem deewelkeem zel ſtaſtus deewa-namus un bides, un wian kalpoſchanai, kas noteek ar upureem un zitahm ſihmehm un lihdsibahm (pehz wezahs deribas deewkalpoſchanas mohdes), ihpascha preesteru-kohrta un zilts atwehleta. Turklah ar gan wehl rohnahs, bet wairak tumſibā un ſlepenibā, burſchana, ar ko faunu garus mellē pahrwaldiht.

1) Preelch-Indijā Brahma-tiziba, kas no Himalaja ſihneem wifis Preelch-Indijā, lihds deenwidus ragam Komorin, wifas tautas, lai buhtu winahm kahda waloda buhdama, eenehmufees, un tikai weetahm ruhmi pametuſi tai wezai kauno garu jeb wellu kalpoſchanai. Preelch-Indijas deewelti naw wifis lohti wareni; ar meefas mehrdeſchanu: gawefchanu, maſgafchanohs, upureem u. t. pr. wianus war ſalihdsinah; wiſzaur weena preesteru ſchikira: Bramaneefchi; wiſzaur tee paſchi deewkalpoſchanas likumi, ſwehtee ſtahſti, ſwehtahs grahmatas, un tee paſchi ſwehtee wahidi, ko ſauz par Sanskrit, ſarakſiti; tā ka, lai runatu Preelch-Indijas eedſihwotaji wiſadas walodas, tomehr wifas par weenu tautu palikuſhas; wiſzaur ta pati wezā grunts-eerascha: tautas ſchikſchanahs us augſtakahm un ſemakahm ſchikrahm; ſawadu ſchikru lohzelli nedrihſt kohpā dīshwoht, eht jeb appregetees; kas to likumu pahrkahp, lauſch to ſchikru un paleek neſchikſts un negonts. Schi ſchikru ſchikſchanahs ir ta wella ſlanſte, kas wairak nelā wifa deeweltu kalpoſchana, wifis deeweltu ſtahſti Ewangelijsumam turahs pretim; kamehr ſcho ſlanſti ne-uſnems un ne-iſahrdihs, Ewangelijsums ne-uſwarehs Indijas tautas tiziba. Bet pēc ſemaku ſchikru lohzelleem, kas no augſtak ſchikru lohzelleem gruhti tohp ſpeefti, Ewangelijsums atrohn wairak atwehrtas durwiſ, un tā ſohli pehz ſohla ta eenaidneeka zeetohs muhrus ſadrupina.

2) Kad Preelch-Indijā ſihmejahs wifas leetas us tiziba, tad turpretim Kihna un Japanē wifis tautas zenteeni ſanemti walſt-leetās. Pee Kihneefcheem nerohnahs nekahdi ſwehti ſtahſti. Kihneefchu tautas tiziba bij ſenakōs laikōs garu jeb nomiruſchu kalpoſchana, lihdsiga Seemel-Aſijas Schamanu tizibai. Miruſcheem janoeet mironu walſti; lai tur newaſajahs aplahrt deedeledami, kā nabagi, un teem dīshweem launu nedara, tee behrni faweeem nelaika wezakeem par upuri ſadedſina drehbes un ſelta papihri. Šapeem derigu weetu iſmelleht, ir ſemes-prateju darifchana, kas lihdsinajahs Schamanu burwjeem. Kihneefcheem ari wehl ſinas no debefihm, un Kihneefchu Leſaram, tam debefs-dehla, ir jaſalihdsina debefis ar ſcho paſauli; wian walidineeli ir preesteri; ihpaschus preesteru-kohrta un zilts pēc

Kihneefcheem nerohnahs. Schi tizibu Kihneefchu leelaſ ſudribas-mahzitaſ Konſutſe ir atradiſ un paturejis, un wifis iſleetajis pēc walſt- un familijas uſturefchanas, un kad jaunakōs laikōs ari Buda-tiziba eegahjuſi Kihna rohbeschās, tad ari Buda-tizigeetik dauds pēc nehmufchi no Kihneefchu tautas tizibas, ka abeju tizibu lohzelli tohs paſchus deewa-namus apmekle un abeju deewkalpoſchanu war notureht tāpat ſchihs, waj tāhs tizibas preesteri. Kihna gruntslikums ir tas, ka Kihneefchu tauta turahs nefajauktar wifahm ahrsemju ſwefchahm lee-tahm un tautahm, un Kihneefchu turahs pretim misiones-darbam ne kristigas tizibas labad, bet eenihdedami to tapehz, ka ta naht no ſwefchuma. Ar ſekmi mifione ſtrahdā — kā Preelch-Indijā, tāpat ari Kihna pēc ſemas kahrtas laudihm. Japanē tautas-tiziba ir Sintu-tiziba, kas ari wairak iſeet us miruſchu kalpoſchanu, ſojauktar Buda-tizibu un Konſutſina mahzibū.

III. Wispahrigaſt tizibas.

Tāpat kā Ewangelijsums to Deewa pateefibu, kas wezajā deribā kā mihklā un zaur lihdsibahm parahdahs, grib redsamu dariht waiguwaigam, tāpat ari tāhs wiſpahrigaſt paganu-tizibas (Buda-tiziba un Muāmeda-tiziba) to pateefibas mahzibū, kas tautas-tizibas ſlehpjabs apakſh lihdsibahm, grib atklaht un pilnigu rahdiht. Abeju tizibu dibinataji ir zilweki, kas dīshwoja ſnamōs laikōs; abi grib ne weenu tautu ween, bet wifas tautas apgaifmoht; abeju tizibas ihpascha preesteru zilts un aſinaini upuri atmesti. Buda jeb Sakijamuni bij Kehnira dehls Preelch-Indijā; wiſch pahrlausia Brahmanu ſchikras, mahzidams, ka wifis zilweki eſoht weenadi, un iſſuhtija mahzektus, kā misionarus, pret wifem ſemes ſtuhreem; Buda-mahziba tāpa isdeldeta Preelch-Indijā zaur Brahmanu waru, bet veenemta ar leelu patiſchanu wiſwairak pret rihtem — Kihna un Pakat-Indijā. Ta ir eeveh-rojama leeta, ka tai paſchā laikā, kurā Kristus Ewangelijsums wairak iſplatijahs pret wakareem, Buda-tiziba pahrnehma tāhs tautas pret rihtem, winas wehl wairak apzeetinadama pret Ewangelijsu. Buda-mahziba ir ſcha: ir ne-iſſkaitams paſauļu pulks; pehz miljonu gadeem weena paſaule ſuhd pehz oħras; tāpat ar wifem dīshwnekeem; pilnibu zilweks war panahlt, kad wifis no paſaules leetahm atraujahs, zaur meefas mehrdeſchanu; tad wiſch mirdams ee-ees meerā Nirwanā, kur wiſs buhs beigts, — wifas dohmas, wifis preeki, wifas behdas. Pehz tuhkoſchu gadeem, kad Buda-tiziba iſplatijafees par paſauli, laudis ſcho labo mahzibū atkal buhs iſlaidschi no prahtem, tad atkal buhs janahk zitam Budam, kas to paſchu atkal ſludinahs; kas pēc Kristus mahzibas rohnahs ſabs, tas eſoht atlizis no ſenakahm Buda-mahzibahm; Budisti ſawu tizibu tura par ſkaidraku nelā Ewangelijsuma tiziba. Tapehz misiones-darbā ari tā ſas ſekmigs pēc Buda-tizigeem. Buda-tiziba ir wiſpahrigaſt tiziba, kas zehluſees preelch Kristus, gribedama wifahm tautahm pahrleeginaht to ihſteno pateefibu. Bet Muāmeda-tiziba ir wiſpahrigaſt tiziba, kas zehluſees pehz Kristus, un grib atgreest wifas tautas pēc tāhs pateefibas, wifas nemahzidama, bet ar ſohbinu un ugini uſwaredama. Muāmeds ir pateefi tahds, kahdu Iuhdi gaidija Jesus laikōs ſawu Mefiſju, kas ar kara-ſpehleem eezels paſaules walſti un wifas paganu tautas darihs par ſalveem. Gan Iſlams jeb Muāmeda-tiziba ſkaidraku nelā wifas paganu-tizibas mahza no Deewa, ka wiſch ir weens-weenigs un wiſuvalditojs, ka wiſch ir peeluhdsams bes bildehim un upureem; bet to wiſch naw atſinis, ka tam wezam prahtam buhs nonahwetam tapt. Gan kahdās maſas leetās parwehle aſſleegtees kahribahm, tā p. v. wiſna-dſerſchana un zuhkas-gaſas eħſħana aſſleegtas, bet zitās leetās atkal atwehlehts pilnigi kahribahm padohtees, ka wairak ſeewas peetureht; un kas duhſchigi ſaujahs pret tizibas eenaidnekeem, tas nopeina ſewim paradifi un winas meefigohs preekus. Saprohtams, ka muhsu prahtam ſchi tiziba labaki war patikt nelā kristiga tiziba. Iſlams fewi tura par augſtak ſtiziba nelā kristiga tiziba; Jesu gan tura par praweetu, kas brihnumus darijis un no ta fw. gara eenemts, bet Muāmeds ir leelaks par wian. Tapehz ſemēs, kur walda Muāmeda-tizigeet, misiones-darbā maſ ſekmes atrohn; ari Miht-Indijā Muāmeda-tizigeet wairak ſawu ſirdi aſtwer Ewangelijsumam nelā ziti pagani. Iſlams muhsu deenās Aſrikā un Miht-Indijas ſalās ſtipri iſplatahs, un kur eegahjis, tautas apzeetina pret misiones-darbu. Tapehz kristiteem us to jadſenahs, ka tanis ſemēs zaur misiones-darbu Iſlams tohp pahrsteigts, un tautas no wina walgeem iſſargatu. Bet muhsu zeriba ir, ka ari ſtarb Buda- un Iſlams-tizigeem atradiſeeſ ſwehta ſehkla, kas to meeru melkhs un atradihs pēc Jesus Kristus.